Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu toinen jaosto)

10 päivänä marraskuuta 2021 *

Välityslauseke – Euroopan unionin kansainvälisten operaatioiden kansainvälinen siviilihenkilöstö – Sopimussuhteisen henkilöstön palvelukseen ottaminen – Perättäiset määräaikaiset palvelussopimukset – Vaatimus sopimussuhteiden muodostaman kokonaisuuden määrittelemisestä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi – Sopimussuhteeseen perustuvaa vastuuta koskeva kanne – Sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskeva kanne

Asiassa T-602/15 RENV,

Liam Jenkinson, kotipaikka Killarney (Irlanti), edustajanaan asianajaja N. de Montigny,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään A. Vitro ja M. Bishop,

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Mongin, D. Bianchi ja G. Gattinara,

Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH), asiamiehinään S. Marquardt, R. Spáč ja E. Orgován,

ja

Eulex Kosovo, kotipaikka Pristina (Kosovo), edustajanaan asianajaja E. Raoult,

vastaajina,

jossa on kyse ensisijaisesti ensinnäkin SEUT 272 artiklaan perustuvasta vaatimuksesta, jolla vaaditaan yhtäältä, että kantajan palvelussopimusten muodostama kokonaisuus määritellään uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi työsopimukseksi, ja toisaalta korvausta hänelle tässä yhteydessä väitetysti aiheutuneista sopimukseen liittyvistä vahingoista, ja toiseksi SEUT 268 ja SEUT 340 artiklaan perustuvista vaatimuksista, joiden tarkoituksena on vedota neuvoston, komission, EUH:n ja jopa Eulex Kosovo -operaation sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. van der Woude sekä tuomarit V. Tomljenović, F. Schalin, P. Škvařilová-Pelzl (esittelevä tuomari) ja I. Nõmm,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

kirjaaja: hallintovirkamies L. Ramette,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 8.7.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

I Asian tausta

1 Kantaja Liam Jenkinson, joka on Irlannin kansalainen, oli aluksi perättäisten määräaikaisten työsopimusten (jäljempänä määräaikaiset sopimukset) perusteella palvelussuhteessa 20.8.1994–5.6.2002 Belgradissa 13.7.1991 allekirjoitetulla yhteisymmärryspöytäkirjalla perustettuun Jugoslaviassa toimivaan tarkkailuvaltuuskuntaan, joka tunnettiin tuolloin nimellä ”Euroopan yhteisön tarkkailuvaltuuskunta (ECMM)” ja myöhemmin nimellä ”Euroopan unionin tarkkailuvaltuuskunta (EUMM)”, joista jälkimmäinen on perustettu Euroopan unionin tarkkailuvaltuuskunnasta 22.12.2000 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä toiminnalla 2000/811/YUTP (EYVL 2000, L 328, s. 53). ECMM:n ja sittemmin EUMM:n toimeksiantoa jatkettiin useaan otteeseen, viimeksi 31.12.2007 saakka Euroopan unionin tarkkailuvaltuuskunnan (EUMM) toimeksiannon jatkamisesta ja muuttamisesta 30.11.2006 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä toiminnalla 2006/867/YUTP (EUVL 2006, L 335, s. 48).

2 Sen jälkeen kantaja oli perättäisten määräaikaisten sopimusten perusteella palvelussuhteessa 17.6.2002–31.12.2009 Bosnia ja Hertsegovinassa toteutettuun Euroopan unionin poliisioperaatioon (European Union Police Mission, EUPM), joka perustettiin Euroopan unionin poliisioperaatiosta 11.3.2002 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä toiminnalla 2002/210/YUTP (EYVL 2002, L 70, s. 1). EUPM:n toimeksiantoa jatkettiin useaan otteeseen, viimeksi Euroopan unionin poliisioperaatiosta (EUPM) Bosnia ja Hertsegovinassa 1.12.2011 annetulla neuvoston päätöksellä 2011/781/YUTP (EUVL 2011, L 319, s. 51), 30.6.2012 saakka.

3 Lopuksi kantaja työskenteli 5.4.2010–14.11.2014 Eulex Kosovo -operaatiossa 11 perättäisen määräaikaisen sopimuksen nojalla, joista yhdeksän ensimmäistä oli tehty Eulex Kosovo -operaation johtajan ja kaksi viimeistä itse operaation kanssa (jäljempänä 11 määräaikaista sopimusta). Eulex Kosovo -operaatio perustettiin Kosovossa toteutettavasta Euroopan unionin oikeusvaltio-operaatiosta, Eulex Kosovo, 4.2.2008 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä toiminnalla 2008/124/YUTP (EUVL 2008, L 42, s. 92). Sitä on jatkettu useaan otteeseen, muun muassa 14.6.2016 asti, yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 12.6.2014 annetulla neuvoston päätöksellä 2014/349/YUTP (EUVL 2014, L 174, s. 42).

4 Eulex Kosovo -operaation kanssa ajanjaksolle 15.6.–14.10.2014 tehdyn kymmenennen määräaikaisen sopimuksen aikana kantajalle ilmoitettiin Eulex Kosovo -operaation johtajan 26.6.2014 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä 26.6.2014 päivätty kirje), että jäsenvaltioiden 24.6.2014 tekemän Eulex Kosovo -operaation uudelleenjärjestelyä koskevan päätöksen seurauksena toimi, jota hän oli hoitanut operaatiossa palvelemisensa ajan, lakkautettaisiin 14.11.2014 jälkeen, eikä hänen sopimustaan näin ollen uusittaisi sen jälkeen. Kantajan ja Eulex Kosovo -operaation välillä tehtiin siis 11. ja viimeinen määräaikainen sopimus 15.10. ja 14.11.2014 väliseksi ajaksi (jäljempänä viimeinen määräaikainen sopimus).

5 Viimeistä määräaikaista sopimusta lukuun ottamatta kaikkiin kantajan tekemiin määräaikaisiin sopimuksiin, jotka koskivat hänen toimintaansa Eulex Kosovo -operaatiossa, sisältyi välityslauseke, jossa nimettiin Belgian tuomioistuimet. Viimeisen määräaikaisen sopimuksen 21 kohtaan sisältyi välityslauseke, jonka mukaan Euroopan unionin tuomioistuimet ovat SEUT 272 artiklan nojalla toimivaltaisia ratkaisemaan kaikki sopimusta koskevat riidat.

II Asian käsittelyn vaiheet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa

6 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 23.10.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä nyt käsiteltävän kanteen Euroopan unionin neuvostoa, Euroopan komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja Eulex Kosovo -operaatiota vastaan.

7 Unionin yleinen tuomioistuin totesi 9.11.2016 antamallaan määräyksellä Jenkinson v. neuvosto ym. (T-602/15, EU:T:2016:660; jäljempänä alkuperäinen määräys) vastaajien esittämistä oikeudenkäyntiväitteistä, että se ei selvästikään ollut toimivaltainen ratkaisemaan kahta ensimmäistä ensisijaista vaatimuskohtaa, ja jätti toissijaisesti esitetyn kolmannen vaatimuskohdan tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat. Täten unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

8 Kantajan alkuperäisestä määräyksestä tekemän valituksen johdosta unionin tuomioistuin kumosi sen 5.7.2018 antamallaan tuomiolla Jenkinson v. neuvosto ym. (C-43/17 P, EU:C:2018:531; jäljempänä muutoksenhaussa annettu tuomio) ja palautti asian unionin yleiseen tuomioistuimeen.

9 Muutoksenhaussa annetun tuomion jälkeen vastaajille asetettiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 217 artiklan 2 kohdan nojalla vastineen jättämistä koskeva määräaika.

10 Komissio esitti 31.10.2018 jättämillään ja neuvosto ja EUH 19.11.2018 jättämillään erillisillä asiakirjoilla oikeudenkäyntiväitteitä.

11 Eulex Kosovo -operaatio toimitti vastineensa 19.11.2018.

12 Kantaja esitti huomautuksensa neuvoston, komission ja EUH:n esittämistä oikeudenkäyntiväitteistä 28.1.2019.

13 Kantaja jätti vastauskirjelmän 5.2.2019.

14 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.2.2019 toimittamallaan kirjeellä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 66 artiklan mukaisesti tiettyjen kantajan vastauskirjelmän liitteessä 2 olevien (muiden kuin asuinmaata koskevien) henkilötietojen poistamista yleisön saatavilta.

15 Eulex Kosovo -operaatio jätti vastauskirjelmän 21.3.2019.

16 Ensimmäisen jaoston 29.3.2019 antamalla määräyksellä määrättiin, että oikeudenkäyntiväitteet tutkitaan pääasian yhteydessä. Tämän jälkeen neuvosto, komissio ja EUH toimittivat vastineensa.

17 Kantaja pyysi 18.6.2019 lupaa vastauskirjelmän esittämiseen neuvoston, komission ja EUH:n vastineisiin vastaamiseksi. Tämä pyyntö sisälsi myös prosessinjohtotoimia koskevan pyynnön, jolla komissiota pyydettiin toimittamaan jäljennös sopimuksesta, jonka se oli tehnyt Eulex Kosovo -operaation eri johtajien (tai ainakin loka-marraskuussa 2014 palveluksessa olleen operaation johtajan) kanssa.

18 Ensimmäinen jaosto päätti 21.6.2019 olla antamatta lupaa jättää tällainen vastauskirjelmä. Koska komissio toimitti 9.7.2019 jäljennöksen sopimuksista, jotka se oli allekirjoittanut 15.6.2014 ja 14.6.2015 välisenä aikana palveluksessa olleiden operaation johtajien kanssa, ei ole tarpeen ottaa kantaa kantajan vaatimaan prosessinjohtotoimeen. Kantaja esitti huomautuksensa kyseisistä sopimuksista asetetussa määräajassa.

19 Unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) toteutti 6.9.2019 esittelevän tuomarin ehdotuksesta prosessinjohtotoimen (jäljempänä ensimmäinen prosessinjohtotoimi) yhtäältä tiettyjä tietoja ja asiakirjoja, jotka sisältyvät joko vastaajan vastauskirjelmään tai sen liitteeseen, ja toisaalta Irlannin lainsäädäntöä siinä tapauksessa, että sitä sovelletaan nyt käsiteltävässä asiassa, koskevien kantajan huomautusten saamiseksi. Kantaja vastasi kahdessa vaiheessa eli 16.9.2019 ja 27.9.2019 edellä mainittuna prosessinjohtotoimena esitettyihin kysymyksiin.

20 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 27.9.2019 toimittamallaan kirjeellä työjärjestyksen 66 artiklan mukaisesti kaikkien Eulex Kosovo -operaation toimittamissa lomakkeissa ja ensimmäiseen prosessinjohtotoimeen 16.9.2019 annetun vastauksen liitteessä 2 olevien henkilö-, perhe-, raha- ja verotietojen poistamista.

21 Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenten osittaisen vaihtumisen vuoksi nyt käsiteltävä asia siirrettiin uudelle esittelevälle tuomarille toisessa jaostossa.

22 Unionin yleinen tuomioistuin päätti 16.1.2020 toisen jaoston ehdotuksesta siirtää asian työjärjestyksensä 28 artiklan nojalla laajennetun ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.

23 Koska eräs ratkaisukokoonpanon jäsen oli estynyt, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti nimesi 21.1.2020 tekemällään päätöksellä itsensä täydentämään kokoonpanoa työjärjestyksen 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

24 Unionin yleinen tuomioistuin (laajennettu toinen jaosto) toteutti 13.3.2020 esittelevän tuomarin ehdotuksesta prosessinjohtotoimen (jäljempänä toinen prosessinjohtotoimi), jossa kantajaa ja vastaajia kehotettiin vastaamaan useisiin kysymyksiin, minkä kantaja teki 30.4.2020 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä 30.4.2020 päivätty vastaus) ja vastaajat neljällä erillisellä kirjeellä, jotka kaikki oli päivätty 29.5.2020.

25 Kysymykseen, jossa häntä kehotettiin täsmentämään nimenomaisesti ja selvästi ensisijaisesti esitetyn toisen vaatimuskohdan oikeusperusta, 30.4.2020 antamassaan vastauksessa kantaja totesi, että kyseisellä vaatimuskohdalla pyritään vetoamaan toimielinten sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan nojalla. Vastaajia kehotettiin esittämään mahdolliset huomautuksensa kyseisestä vastauksesta.

26 Kantaja esitti 11.6.2020 huomautuksia vastaajien vastauksista niille toisen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyihin kysymyksiin (jäljempänä 11.6.2020 esitetyt huomautukset).

27 Vastaajat esittivät neljällä erillisellä kirjeellä, jotka oli päivätty 12.6.2020, huomautuksensa kantajan 30.4.2020 antamasta vastauksesta.

28 Eulex Kosovo -operaatio esitti 25.6.2020 päivätyllä kirjeellä, joka päätettiin liittää menettelyn asiakirja-aineistoon, huomautuksia 11.6.2020 esitetyistä huomautuksista.

29 Unionin yleinen tuomioistuin (laajennettu toinen jaosto) toteutti 1.12.2020 esittelevän tuomarin ehdotuksesta prosessinjohtotoimen (jäljempänä kolmas prosessinjohtotoimi), jossa kantajaa ja vastaajia kehotettiin vastaamaan useisiin kysymyksiin, minkä komissio teki 23.12.2020 päivätyllä kirjeellä, kantaja 24.12.2020 päivätyllä kirjeellä ja neuvosto, EUH ja Eulex Kosovo -operaatio kolmella erillisellä kirjeellä, jotka kaikki oli päivätty 5.1.2021.

30 Kantaja esitti 14.1.2021 päivätyllä kirjeellä huomautuksia Eulex Kosovo -operaation vastauksesta sille kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn ensimmäiseen kysymykseen (jäljempänä 14.1.2021 esitetyt huomautukset).

III Vaatimukset

31 Kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta

”pääasiallisesti

1. yksityisoikeudellisesta sopimuksesta johtuvien oikeuksien osalta

   – määrittelemään sopimussuhteensa uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi työsopimukseksi, ja

   – toteamaan, että vastaajat ovat laiminlyöneet sopimusvelvoitteitaan ja muun muassa velvollisuuttaan tehdä ennakkoilmoitus toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen irtisanomisen yhteydessä;

   näin ollen ja jotta korvattaisiin vahinko, joka aiheutui [peräkkäisten määräaikaisten sopimusten] väärinkäytöstä, joka saattoi kantajan jatkuvaan epävarmuuden tilaan, ja sopimuksen irtisanomista koskevan ennakkoilmoituksen tekemistä koskevan velvollisuuden laiminlyönnistä

   – velvoittaa vastaajat maksamaan kantajalle 176 601,55 [euron] suuruisen korvauksen, jonka määrä on laskettu hänen – – unionin perustamien operaatioiden palveluksessa saavuttamansa virkaiän mukaan

   – toissijaisesti velvoittaa vastaajat maksamaan kantajalle 45 985,15 [euron] suuruisen korvauksen, jonka määrä on laskettu ottamalla huomioon hänen [Eulex Kosovo -operaation] palveluksessa saavuttamansa virkaikä

   – toteamaan, että kantajan irtisanominen oli kohtuuton, ja velvoittamaan vastaajat näin ollen maksamaan hänelle korvauksen, jonka kohtuulliseksi määräksi on arvioitu 50 000 [euroa];

– katsomaan, etteivät vastaajat laatineet työsopimuksen päättymiseen kuuluvia lainmukaisia työsuhteeseen liittyviä asiakirjoja[,] ja

– velvoittamaan vastaajat maksamaan kantajalle tämän kanteen nostamispäivästä alkaen 100 [euroa] jokaiselta viivästyspäivältä;

– velvoittamaan vastaajat toimittamaan kantajalle työsopimuksen päättymiseen kuuluvat työsuhteeseen liittyvät asiakirjat;

– velvoittamaan vastaajat maksamaan [edellä mainituille] summille Belgian lain mukaisesti laskettavaa viivästyskorkoa[;]

2. toimivaltuuksien väärinkäytön ja tapahtuneen syrjinnän osalta

– toteamaan, että [neuvosto, komissio ja EUH] kohdistivat kantajaan syrjintää, jota ei voida perustella objektiivisesti, sen työsuhteen aikana, jonka kantaja suoritti näiden vastaajien perustamien operaatioiden palveluksessa, siltä osin kuin on kyse hänen palkkauksestaan ja eläkeoikeuksistaan ja niihin liittyvistä etuuksista sekä myöhempää työsuhdetta koskevista takeista;

– katsomaan, että kantaja olisi pitänyt ottaa [neuvoston, komission tai EUH:n] palvelukseen väliaikaisena toimihenkilönä;

– velvoittamaan [neuvoston, komission ja EUH:n] korvaamaan kantajalle hänen [edellä mainittujen unionin] oikeuden rikkomisten vuoksi menettämänsä tulot, eläkkeet, korvaukset ja etuudet;

velvoittamaan nämä vastaajat maksamaan kantajalle näille summille Belgian lain mukaisesti laskettua viivästyskorkoa[;]

– vahvistamaan asianosaisille määräajan, jonka kuluessa tämä korvaus on vahvistettava ottamalla huomioon palkkaluokka ja palkkataso, johon kantaja olisi pitänyt ottaa palvelukseen, keskimääräinen palkkakehitys, hänen urakehityksensä, palkanlisät, joita hänelle olisi pitänyt maksaa väliaikaisena toimihenkilönä; ja vertailemaan saatuja lopputuloksia kantajalle tosiasiallisesti maksetun palkan kanssa[;]

Toissijaisesti kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta

– toteamaan, että vastaajat ovat laiminlyöneet velvollisuuksiaan ja

– velvoittamaan vastaajat korvaamaan kantajalle näistä laiminlyönneistä aiheutuneen vahingon, jota vastaavan korvauksen kohtuulliseksi määräksi arvioidaan 150 000 [euroa];

joka tapauksessa kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta velvoittamaan vastaajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.”

32 Neuvosto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– ensisijaisesti jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se on nostettu neuvostoa vastaan

– toissijaisesti jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se on nostettu määräajan päättymisen jälkeen

– vaihtoehtoisesti toissijaisesti toteamaan kanteen perusteettomaksi ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se koskee komissiota

– toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

34 EUH vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se on nostettu määräajan päättymisen jälkeen

– jättää kanteen joka tapauksessa tutkimatta siltä osin kuin se on nostettu EUH:ta vastaan

– toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

35 Eulex Kosovo -operaatio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– ensisijaisesti jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se on nostettu määräajan päättymisen jälkeen

– toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

IV Oikeudellinen arviointi

36 Kantajan mainitsemista syistä on heti aluksi hyväksyttävä hänen työjärjestyksen 66 artiklan nojalla esittämänsä vaatimukset edellä 14 ja 20 kohdassa tarkoitettujen henkilötietojen poistamisesta.

A Alustavia huomautuksia

37 Hyvän oikeudenkäytön vuoksi on aluksi määritettävä täsmällisesti kanteen oikeudellinen perusta ja kohde sekä kantajan kolme ensimmäistä vaatimuskohtaa. Tämän jälkeen tarkastellaan muutoksenhaussa annetun tuomion ulottuvuutta.

1. Kanteen oikeudellinen perusta ja kohde sekä kantajan kolme ensimmäistä vaatimuskohtaa

38 Kuten unionin tuomioistuin on tiivistänyt muutoksenhaussa annetun tuomion 3 kohdassa, kolmella ensimmäisellä vaatimuskohdallaan kantaja vaatii muodollisesti unionin yleistä tuomioistuinta

– ensisijaisesti määrittelemään hänen sopimussuhteensa uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi työsopimukseksi (jäljempänä toistaiseksi voimassa oleva sopimus), toteamaan, että vastaajat ovat rikkoneet sopimuksesta johtuvia velvoitteitaan ja erityisesti toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen irtisanomisen tiedoksi antamista koskevia velvoitteitaan, ja toteamaan, että hänen irtisanomisensa on ollut perusteeton, sekä tämän vuoksi velvoittamaan kyseiset osapuolet korvaamaan vahingon, joka on aiheutunut perättäisten määräaikaisten sopimusten väärinkäytöstä, irtisanomisen tiedoksi antamista koskevan velvoitteen laiminlyönnistä ja perusteettomasta irtisanomisesta (jäljempänä ensimmäinen vaatimuskohta)

– ensisijaisesti toteamaan, että neuvosto, komissio ja EUH ovat syrjineet kantajaa hänen edellä 1–3 kohdassa tarkoitetuissa Euroopan unionin kansainvälisissä operaatioissa (jäljempänä operaatiot) palvelemisensa aikana hänen palkkauksensa, eläkeoikeuksiensa ja muiden etujensa osalta, ja toteamaan, että hänet olisi pitänyt ottaa palvelukseen näistä vastaajista jonkin väliaikaiseksi toimihenkilöksi, sekä velvoittamaan ne sen johdosta korvaamaan hänelle tämän vuoksi aiheutuneen vahingon (jäljempänä toinen vaatimus), ja

– toissijaisesti velvoittamaan vastaajat sopimussuhteen ulkopuolisen vastuunsa perusteella maksamaan hänelle korvausta velvoitteidensa laiminlyönnistä aiheutuneesta vahingosta (jäljempänä kolmas vaatimuskohta).

39 Aluksi on ensinnäkin lausuttava siitä, onko – kuten neuvosto, EUH ja Eulex Kosovo -operaatio implisiittisesti väittävät, siltä osin kuin ne väittävät, että kanne on jätettävä tutkimatta sen vuoksi, että se on nostettu liian myöhään – kyseistä kannetta pidettävä SEUT 263 artiklan nojalla nostettuna kumoamiskanteena.

40 Tästä on todettava, että kannekirjelmä sisältää useita mainintoja, jotka voivat antaa ymmärtää, että kanne ainakin osittain perustuu SEUT 263 artiklan määräyksiin. Kannekirjelmän ensimmäisen sivun yläosassa on otsikko ”Kumoamis- ja vahingonkorvauskanne”, ja kantaja väittää kannekirjelmän 158 kohdassa, että ”päätös olla uusimatta [hänen sopimustaan] on lainvastainen ja se on kumottava”. Kannekirjelmään liitettyjen asiakirjojen luettelon otsikko on ”Kumoamiskanteen liitteenä olevien asiakirjojen luettelo – –”, ja kannekirjelmän liitteet on yksilöity ”kumoamiskanteen liitteiksi – –”.

41 Sen lisäksi, että kantaja kiistää sekä oikeudenkäyntiväitteistä esittämissään huomautuksissa että vastauskirjelmässään muodollisesti nostaneensa kumoamiskanteen, kannekirjelmästä ilmenee kuitenkin selvästi, että huolimatta edellä 40 kohdassa mainituista kantajan kirjelmissä olevista terminologisista epätäsmällisyyksistä hänellä ei ole ollut aikomusta nostaa kannetta SEUT 263 artiklan nojalla.

42 Ensinnäkään kantajan kolme ensimmäistä vaatimuskohtaa, joissa määritellään muodollisesti oikeudenkäynnin kohde, eivät sisällä vaatimusta minkään toimen, erityisesti 26.6.2014 päivätyn kirjeen tai hänelle sillä ilmoitetun päätöksen kumoamisesta. Sitä vastoin on todettava, että – kuten jäljempänä 50–62 kohdassa on esitetty yksityiskohtaisesti – kyseisiin vaatimuskohtiin

sisältyy ainoastaan vaatimuksia, jotka koskevat perättäisten määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittelyä toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, sekä sopimukseen liittyviä ja sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen perustuvia vahingonkorvausvaatimuksia.

43 Toiseksi on todettava, että – toisin kuin neuvosto ja EUH esittämissään oikeudenkäyntiväitteissä ja Eulex Kosovo -operaatio vastineessaan lähinnä väittävät – kantaja ei kiistä työsopimuksen uusimatta jättämisen perusteltavuutta. Kuten kantaja on nimenomaisesti todennut oikeudenkäyntiväitteistä esittämissään huomautuksissa ja vastauskirjelmässä, hän ei kyseenalaista yleisesti Eulex Kosovo -operaation oikeutta päättää työsuhde eikä vaadi, että hänet otettaisiin takaisin toimeensa.

44 Kolmanneksi kantaja ei missään kirjelmiensä kohdassa väitä, että jokin toimi olisi lainvastainen, vaatiakseen sen kumoamista. Kuten kantaja on todennut hänelle istunnossa esitettyyn kysymykseen antamassaan vastauksessa, joka on kirjattu istuntopöytäkirjaan, hän vetoaa enintään yhteisen toiminnan 2008/124 lainvastaisuuteen saadakseen korvausta ensisijaisesti esitetyssä toisessa vaatimuskohdassa tarkoittamistaan väitetyistä sopimussuhteen ulkopuolisista vahingoista.

45 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei nyt käsiteltävää kannetta ole nostettu SEUT 263 artiklan nojalla. Näin ollen oikeudenkäyntiväite, joka perustuu siihen, että neuvoston, EUH:n ja Eulex Kosovo -operaation 26.6.2014 päivätystä kirjeestä väitetysti nostama kumoamiskanne on nostettu liian myöhään, on hylättävä sekä tosiseikkoihin että oikeudellisiin seikkoihin perustumattomana.

46 Toiseksi on tutkittava, sisältääkö kanne SEUT 277 artiklaan perustuvan lainvastaisuusväitteen, joka koskee yhteistä toimintaa 2008/124, kuten kantaja on väittänyt asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa.

47 Kantaja nimittäin korostaa oikeudenkäyntiväitteistä esittämissään huomautuksissa ja vastauskirjelmässä, että vaikka sen kanneperusteet koskevat käsiteltävässä asiassa sopimuksiin sovellettavan lain rikkomista, hän ei ole nostanut SEUT 263 artiklaan perustuvaa kumoamiskannetta, ”vaan vahingonkorvauskanteen, joka perustuu ensisijaisesti [SEUT] 272 artiklaan ja lisäksi toissijaisesti SEUT 277 artiklaan (lainvastaisuusväite) ja SEUT 268 artiklaan (sopimussuhteen ulkopuolinen unionin vastuu)”.

48 Kuten edellä 44 kohdassa on jo todettu, kantajan kirjelmistä ilmenee tältä osin, että hän vetosi yhteisen toiminnan 2008/124 lainvastaisuuteen ainoastaan osoittaakseen, että hänen ensisijaisesti esittämänsä toinen vaatimuskohta sopimussuhteen ulkopuolisten vahinkojen korvaamisesta oli perusteltu. Lisäksi vaikka oletettaisiin, että kantaja on esittänyt yhteisen toiminnan 2008/124 lainvastaisuutta koskevan väitteen SEUT 277 artiklan nojalla, tämän vaatimuksen tueksi ei ole esitetty mitään kanteessa esitettyjä oikeudellisia seikkoja tai tosiseikkoja koskevia perusteluja ja että näin ollen, koska kantaja ei ole esittänyt minkäänlaisia perusteluita tällaisen väitteen tueksi, olisi todettava, että väite ei täytä työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, eikä sitä näin ollen voida ottaa tutkittavaksi (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 14.7.2016, Alesa v. komissio, T-99/14, ei julkaistu, EU:T:2016:413, 87–91 kohta ja tuomio 3.3.2021, Barata v. parlamentti, T-723/18, valitus vireillä, EU:T:2021:113, 59–62 kohta).

49 Kolmanneksi on määritettävä kantajan kolmen ensimmäisen vaatimuskohdan oikeudellinen perusta ja kohde.

50 Ensimmäinen ensisijainen vaatimuskohta on esitetty yhtäältä SEUT 272 artiklan nojalla unionin tuomioistuimille sellaisen välityslausekkeen yhteydessä, jossa nimetään kyseiset tuomioistuimet ja joka sisältyy kantajan ja Eulex Kosovo -operaation välillä tehtyyn viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen.

51 Kannekirjelmän perusteluista nimittäin ilmenee otsikon ”Tuomioistuimen toimivalta” alla, että kantaja toistaa välityslausekkeen, jonka mukaan Euroopan unionin tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan kyseistä sopimusta koskevan riidan, ja vetoaa siihen viittaamalla nimenomaisesti SEUT 272 artiklaan.

52 Toisaalta ensimmäisessä vaatimuskohdassa esitettyjen vaatimusten kohteesta on todettava, että – kuten unionin tuomioistuimen niistä tekemästä yhteenvedosta, sellaisena kuin se on toistettu edellä 38 kohdassa, ilmenee – kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta määrittelemään perättäiset määräaikaiset sopimukset uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi ja toteamaan, että edellytykset, joiden mukaisesti Eulex Kosovo -operaatio päätti kyseisen sopimuksen, rikkovat tähän sopimustyyppiin sovellettavaa työlainsäädäntöä. Tältä osin kantaja vetoaa ensimmäisen vaatimuskohdan, sellaisena kuin se on esitetty edellä 31 kohdassa, sanamuodossa muun muassa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen irtisanomiseen sovellettaviin muodollisiin ja olennaisiin sääntöihin ja irtisanomisajalta maksettavaa korvausta koskeviin sääntöihin.

53 Kanteen kohde ensisijaisesti esitetyn ensimmäisen vaatimuskohdan osalta noudattaa siten kantajan työsopimuksessa/työsopimuksissa määriteltyä kehystä, luettu(i)na ja tulkittu(i)na asiaan sovellettavan työlainsäädännön valossa.

54 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että ensisijaisesti esitetyllä ensimmäisellä vaatimuskohdalla pyritään kyseessä olevaan sopimussuhteeseen sovellettavan lain nojalla yhtäältä siihen, että perättäiset määräaikaiset sopimukset määriteltäisiin uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, ja toisaalta – kyseisen uudelleenmäärittelyn sekä sen johdosta, että vastaajat ovat laiminlyöneet sopimusvelvoitteensa – korvauksen saamiseen kaikista sopimukseen liittyvistä vahingoista, joita kantaja väittää kärsineensä perättäisten määräaikaisten sopimusten väärinkäytön ja sen vuoksi, että kantajan oikeuksia on loukattu toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen yhteydessä, sekä tämän sopimustyypin irtisanomisedellytysten vuoksi.

55 Toisesta vaatimuskohdasta, joka on niin ikään ensisijaisesti esitetty, kantaja totesi ensinnäkin 30.4.2020 päivätyssä vastauksessaan, että mainitulla vaatimuskohdalla pyrittiin ”[SEUT] 268 ja 340 artiklan nojalla vetoamaan toimielinten sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen sellaisien oikeudellisten puitteiden luomisesta, jotka koskevat operaatioiden suorittamaa kansainvälisten sopimussuhteisten työntekijöiden – kanteessa esitetyistä syistä lainvastaista – palvelukseen ottamista”.

56 Toiseksi on todettava, että vaikka kannekirjelmässä ei nimenomaisesti mainittu tällaista oikeudellista perustaa, sen perusteluista ilmenee selvästi, että kyseisellä vaatimuskohdalla pyritään saamaan korvausta unionin kansainvälisten operaatioiden, joissa kantaja työskenteli, kansainvälisen siviilihenkilöstön palvelukseen ottamista koskevista toimielinten poliittisista valinnoista aiheutuneista vahingoista.

57 Ensinnäkin kantaja nimittäin vaatii – kuten unionin tuomioistuin on itse tiivistänyt muutoksenhaussa annetun tuomion 3 kohdassa esitetyssä toisessa vaatimuskohdassa – unionin yleistä tuomioistuinta toteamaan, että neuvosto, komissio ja EUH ovat syrjineet kantajaa hänen

edellä 1–3 kohdassa tarkoitetuissa kolmessa operaatiossa palvelemisensa aikana palkkauksen, eläkeoikeuksien ja muiden etujen osalta, ja toteamaan, että hänet olisi pitänyt ottaa palvelukseen näistä vastaajista jonkin väliaikaiseksi toimihenkilöksi, sekä velvoittamaan ne sen vuoksi korvaamaan hänelle aiheutuneen vahingon.

58 Toiseen vaatimuskohtaan sisältyvää vahingonkorvausvaatimusta ei myöskään ole kohdistettu Eulex Kosovo -operaatioon, jonka kanssa kantaja oli tehnyt viimeisen määräaikaisen sopimuksen, johon sisältyi unionin tuomioistuimet nimeävä välityslauseke.

59 Lopuksi, kuten edellä 55 kohdassa on todettu, kantaja on oikeudenkäyntiväitteistä esittämissään huomautuksissa paitsi viitannut nimenomaisesti SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan määräyksiin, myös täsmentänyt ja pysyttänyt kannekirjelmässä korvausvaatimuksensa tueksi esitetyt, asianomaisten vastaajien sopimussuhteen ulkopuolisen vastuuseen nojautuvat, perustelut.

60 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että ensisijaisesti esitetty toinen vaatimuskohta perustuu SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan määräyksiin, ja sillä pyritään saamaan neuvosto, komissio ja EUH korvaamaan sopimussuhteen ulkopuoliset vahingot, joita kantajalle on väitetysti aiheutunut operaatioiden, joissa hän työskenteli, kansainvälisen siviilihenkilöstön palvelukseen ottamista koskevista toimielinten poliittisista valinnoista.

61 Toissijaisesti esitetyn kolmannen vaatimuskohdan osalta on kiistatonta, että se perustuu SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan määräyksiin. Kyseisessä vaatimuskohdassa vaaditaan toteamaan, että ”Euroopan unionin toimielimet” ovat sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa vahingosta, joka kantajalle aiheutuisi, jos unionin yleinen tuomioistuin hylkää hänen kaksi ensimmäistä ensisijaista vaatimuskohtaansa.

62 Siltä osin kuin on kyse nyt käsiteltävän kanteen kohteen määrittämisestä, edellä 45, 48, 54, 60 ja 61 kohdassa esitetyistä toteamuksista ilmenee, että ensisijaisesti esitetyn ensimmäisen vaatimuksen osalta kyseinen kanne on nostettu viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen sisältyvän välityslausekkeen nojalla, jossa nimetään unionin tuomioistuimet, ja että toisen vaatimuskohdan, joka on niin ikään esitetty ensisijaisesti, ja toissijaisesti esitetyn kolmannen vaatimuskohdan osalta käsiteltävä kanne on SEUT 268 ja 340 artiklan nojalla nostettu sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskeva kanne.

2. Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta muutoksenhaussa annetun tuomion jälkeen

63 Muutoksenhaussa annetun tuomion tuomiolauselman 1 kohdassa unionin tuomioistuin kumosi alkuperäisen määräyksen kokonaisuudessaan. Koska se ei kyennyt ratkaisemaan pääasiaa, se päätti tuomiolauselman 2 kohdassa palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen. Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen on lausuttava kaikista kannekirjelmän vaatimuskohdista.

64 Ensimmäisen vaatimuskohdan osalta on ensinnäkin muistutettava, että muutoksenhaussa annetun tuomion 49 ja 50 kohdassa unionin tuomioistuin katsoi, että unionin yleinen tuomioistuin oli tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, ettei sillä selvästikään ollut toimivaltaa lausua muun muassa kyseisestä vaatimuskohdasta, vaikka 1.7.1982 annetun tuomion Porta v. komissio (109/81, EU:C:1982:253) 10 kohdan, johon se viittasi muutoksenhaussa annetun tuomion 44 kohdassa, valossa sen olisi pitänyt tutkia myös se, saattoiko se – ja missä määrin – ottaa huomioon myös viimeistä määräaikaista sopimusta edeltäneet työsopimukset.

65 Muutoksenhaussa annetun tuomion 45–47 kohdasta ilmenee, että koska kantajan vaatimukset liittyvät perättäisiin määräaikaisiin työsopimuksiin perustuvan yhden jatkuvan työsuhteen olemassaoloon, niillä pyritään kaikkien tehtyjen sopimusten uudelleenmäärittelyyn ja ne perustuvat kaikkiin näihin sopimuksiin, mukaan luettuna viimeinen määräaikainen sopimus. Unionin tuomioistuin päätteli tästä kyseisen tuomion 48 kohdassa, että kanne sisälsi vaatimuksia, jotka myös perustuivat viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen.

66 Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen on ensimmäisessä vaatimuskohdassa esitettyjä vaatimuksia tutkiessaan otettava huomioon myös viimeistä määräaikaista sopimusta edeltäneet työsopimukset.

67 Toiseksi on niin, että koska kantajan – sekä toisessa että kolmannessa vaatimuskohdassa – esittämiä vahingonkorvausvaatimuksia ei ole esitetty välityslausekkeen yhteydessä SEUT 272 artiklan nojalla vaan SEUT 268 artiklan ja SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla, unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta lausua niistä ei riipu kantajan tekemiin eri määräaikaisiin sopimuksiin sisältyvistä välityslausekkeista.

68 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin ja muutoksenhaun yhteydessä unionin tuomioistuin ovat toimivaltaisia valvomaan tällaisia henkilöstöhallintoon liittyviä toimia, jotka koskevat ”kentällä tapahtuvaa toimintaa”. Unionin tuomioistuimen mukaan tämä toimivalta perustuu sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevien riita-asioiden osalta SEUT 268 artiklaan, luettuna yhdessä SEUT 340 artiklan toisen kohdan kanssa, kun otetaan huomioon SEU 19 artiklan 1 kohta ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla (ks. vastaavasti tuomio 19.7.2016, H v. neuvosto ym., C-455/14 P, EU:C:2016:569, 58 kohta). Tältä osin unionin tuomioistuin on todennut, että vaikka operaation henkilöstön jäsenten uudelleensijoittamista operaatioalueella koskevat päätökset on tehty yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) yhteydessä, ne eivät olleet SEU 24 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja SEUT 275 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja toimia ja että ne kuuluivat näin ollen sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevia riita-asioita koskevan unionin tuomioistuinten toimivallan piiriin edellä mainittujen EUT-sopimuksen yleisten määräysten nojalla (ks. vastaavasti tuomio 19.7.2016, H v. neuvosto ym., C-455/14 P, EU:C:2016:569, 59 kohta).

69 Käsiteltävässä asiassa kantajan toisessa ja kolmannessa vaatimuskohdassa esittämien vahingonkorvausvaatimusten kohteista, sellaisina kuin ne on määritelty edellä 55–61 kohdassa, ilmenee, että siltä osin kuin vaatimukset koskevat operaatioiden kansainvälisen sopimussuhteisen siviilihenkilöstön palvelukseen ottamista yleisesti ja kantajan palvelukseen ottamisen erityisiä edellytyksiä, ne koskevat henkilöstöhallintoon liittyviä toimia. Kun otetaan huomioon edellä 68 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, unionin yleisellä tuomioistuimella on näin ollen toimivalta tutkia kyseiset vaatimukset SEUT 268 artiklan ja SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla.

70 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan yhtäältä ensimmäisessä vaatimuskohdassa viimeisessä määräaikaisessa sopimuksessa olevan, unionin tuomioistuimet nimeävän, välityslausekkeen nojalla esitetyt vaatimukset ja toisaalta toisessa ja kolmannessa vaatimuskohdassa esitetyt vaatimukset, joista ensimmäinen on esitetty ensisijaisesti SEUT 268 artiklan ja toinen toissijaisesti SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla.

B Tutkittavaksi ottaminen

71 Vastaajat esittävät useita oikeudenkäyntiväitteitä. Ne väittävät erikseen tai yhdessä yhtäältä, että toissijainen vahingonkorvausvaatimus ei ole riittävän selkeä ja että toisaalta tosiseikkoja, päätöksiä ja mahdollisia sääntöjenvastaisuuksia, joihin kantaja vetoaa, ei voida lukea niiden syyksi.

72 Kantaja kiistää näiden kahden oikeudenkäyntiväitteen perusteltavuuden.

73 Aluksi on todettava, että ensimmäinen oikeudenkäyntiväite, jonka mukaan toissijainen vahingonkorvausvaatimus ei ole selkeä ja joka liittyy yksinomaan kolmanteen vaatimuskohtaan, koska se on esitetty nimenomaan toissijaisesti kahteen ensimmäiseen vaatimuskohtaan nähden, on tutkittava vasta siinä tapauksessa, että kaksi ensimmäistä vaatimuskohtaa on hylättävä.

74 Toisesta oikeudenkäyntiväitteestä, jonka mukaan tosiseikkoja, päätöksiä ja mahdollisia sääntöjenvastaisuuksia, joihin kantaja vetoaa, ei voida lukea vastaajien syyksi, vastaajat (neuvosto, EUH ja komissio) väittävät lähinnä, etteivät ne ole solmineet minkäänlaista sopimussuhdetta kantajaan tai etteivät ne (Eulex Kosovo -operaatio) ole solmineet mitään sopimussuhdetta ennen 5.4.2010. Niiden ei siis voida katsoa olevan kokonaan tai osittain vastuussa moititusta käyttäytymisestä.

75 Ensinnäkin on todettava, että kaikki tämän oikeudenkäyntiväitteen tueksi esitetyt väitteet koskevat ainakin olennaisilta osin vaatimusta, jonka mukaan perättäiset määräaikaiset sopimukset on määriteltävä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, ja vaatimusta kantajalle aiheutuneiden sopimukseen liittyvien vahinkojen korvaamisesta. Edellä 54 kohdassa esitetyn toteamuksen osalta kantaja on esittänyt kyseiset pyynnöt ensisijaisesti esitetyssä ensimmäisessä vaatimuskohdassa. Näin ollen on katsottava, että mainittu oikeudenkäyntiväite ei kohdistu koko kanteeseen, vaan ainoastaan ensimmäiseen vaatimuskohtaan.

76 Toiseksi on todettava, että kun unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi on saatettu SEUT 272 artiklan nojalla välityslausekkeen yhteydessä työlainsäädäntöön liittyvä kanne, joka koskee muun muassa sitä, onko sopimussuhde määriteltävä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, sen tutkiminen, ovatko kyseiset vastaajat osallisia kyseisessä suhteessa ja tarkasteltavana olevalla ajanjaksolla, on kanteen perusteltavuuden tutkimiseen läheisesti liittyvä kysymys.

77 Kolmanneksi asia ei voi olla toisin sen kysymyksen tutkimisen osalta, onko kukin vastaaja vastuussa sopimukseen liittyvistä vahingoista, joihin kantaja vetoaa ensimmäisessä vaatimuskohdassa – ja jos on, niin missä määrin – etenkään sen vuoksi, että vaatimus uudelleenmäärittelystä toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi ja sitä seuraava vahingonkorvausvaatimus eivät koske pelkästään työsuhdetta, jonka kantaja on solminut Eulex Kosovo -operaation puitteissa, vaan myös edellä 1 ja 2 kohdassa mainittuja palvelussuhteita. Eulex Kosovo -operaatio sai oikeushenkilöllisyytensä vasta vuonna 2014 sen jälkeen, kun päätöksellä 2014/349 lisättiin yhteiseen toimintaan 2008/124 15 a artikla. Toisaalta kahdesta ensimmäisestä operaatiosta on todettava, että – kuten edellä olevista 1 ja 2 kohdasta ilmenee – ne eivät enää ole toiminnassa. Jos vaatimus siitä, että kantajan kaikki palvelussuhteet kaikissa 20.8.1994–14.11.2014 toteutetuissa kolmessa operaatiossa määritellään uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, ja vaatimus siitä, että väitettyä sopimukseen liittyvää vahinkoa koskeva korvausvaatimus on hyväksyttävä, olisi siis – Eulex Kosovo -operaation 12.6.2014 tapahtuneeseen oikeushenkilöllisyyden myöntämiseen asti – joka tapauksessa yksilöitävä ne unionin toimielimet, joiden syyksi kyseiseen toimintaan liittyvä vastuu on luettava.

78 Ensimmäisen vaatimuskohdan aineellisen tarkastelun päätteeksi voidaan siis joutua määrittämään sovellettavan lain kannalta, miltä osin kantajan kyseisessä vaatimuskohdassa esittämät vaatimukset ovat perusteltuja kunkin vastaajan osalta.

79 Unionin yleinen tuomioistuin pitää hyvän oikeudenkäytön perusteella tarkoituksenmukaisena, että ensimmäisessä vaatimuskohdassa esitetyt vaatimukset tutkitaan edellä esitettyjen seikkojen ja käsiteltävän asian olosuhteiden valossa ennen kyseisten oikeudenkäyntiväitteiden mahdollista tutkimista (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 26.2.2002, neuvosto v. Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, 52 kohta).

C Asiakysymys

1. Ensisijainen vaatimus, joka koskee sopimussuhteen määrittelemistä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi ja sopimukseen liittyvän vahingon korvaamista (ensimmäinen vaatimuskohta)

a) Vaatimus, jonka mukaan perättäiset määräaikaiset sopimukset on määriteltävä uudelleen yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi

80 Tarkasteltaessa sitä, onko ensimmäiseen vaatimuskohtaan sisältyvä vaatimus perusteltu siltä osin kuin siinä vaaditaan kantajan perättäisten määräaikaisten sopimusten määrittelemistä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, on todettava, että kanteen kohdetta koskevassa osassa ja kannekirjelmässä esitetyissä vaatimuksissa kantaja vaatii ensimmäisessä vaatimuskohdassa yleisin termein ”vahvistamaan sopimussuhteensa [toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi]”. Lisäksi kannekirjelmän perusteluista, joihin mainittu vaatimus perustuu, ilmenee, että kantaja tarkoittaa ”sopimussuhteella” kaikkia peräkkäisiä määräaikaisia sopimuksia, jotka hän on tehnyt hoitaessaan tehtäviään edellä 1–3 kohdassa tarkoitetuissa operaatioissa. Näin ollen vaatimus sopimussuhteen määrittelemisestä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi ja väitettyä sopimukseen liittyvää vahinkoa koskeva korvausvaatimus koskevat ensisijaisesti kaikkia hänen operaatioissa palvelemisensa aikana hoitamissaan tehtävissä tekemiään sopimuksia ja toissijaisesti 11:tä määräaikaista sopimusta, jotka koskevat hänen toimintaansa Eulex Kosovo -operaatiossa.

81 Muutoksenhaussa annetusta tuomiosta ilmenee kuitenkin, että unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta perustuu välityslausekkeeseen, jossa nimetään unionin tuomioistuimet ja joka sisältyy viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen, ja että – kuten edellä 64–66 kohdassa on todettu – tämä toimivalta kattaa kaikki vaatimukset, jotka perustuvat viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen tai joilla on suora yhteys tästä sopimuksesta johtuviin velvoitteisiin.

82 Koska viimeinen määräaikainen sopimus on yksi 11 määräaikaisesta sopimuksesta, jotka koskevat kantajan toimintaa Eulex Kosovo -operaatiossa, aluksi on tutkittava kantajan vaatimus, joka koskee yhdentoista määräaikaisen sopimuksen määrittelemistä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi. On nimittäin niin, että jos tämä vaatimus hylättäisiin, unionin yleinen tuomioistuin ei olisi toimivaltainen tutkimaan vaatimusta kahden ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen, jotka kantaja teki edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa kahdessa ensimmäisessä operaatiossa harjoittamansa toiminnan yhteydessä, uudelleenmäärittelystä yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, koska viimeksi mainittuihin määräaikaisiin sopimuksiin ei sisältynyt unionin tuomioistuimet nimeävää välityslauseketta.

83 Jotta vaatimusta 11 määräaikaisen sopimuksen uudelleenmäärittelemisestä yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi voidaan tutkia, on määritettävä kantajan ja Eulex Kosovo -operaation tai operaation johtajien väliseen sopimussuhteeseen yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen osalta sovellettava laki ja sovellettava sitä.

1) Yhteentoista määräaikaiseen sopimukseen sovellettavan lain määrittäminen

84 Eulex Kosovo -operaatioon liittyvään sopimussuhteeseen sovellettavan lain osalta kantaja väittää yhtäältä, että Belgian oikeuden eri säännöksiä tai toissijaisesti Irlannin oikeutta ja toisaalta useita unionin oikeuden yleisiä oikeussääntöjä ja periaatteita ja erityisesti Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28.6.1999 annetussa neuvoston direktiivissä 1999/70/EY (EYVL 1999, L 175, s. 43) vahvistettuja periaatteita ja sääntöjä on rikottu. Sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista 17.6.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008 (Rooma I) (EUVL 2008, L 177, s. 6) säännösten ja erityisesti sen 8 artiklan 4 kohdan mukaan nyt käsiteltävään asiaan on sovellettava Belgian lakia. Unionin yleisten oikeusperiaatteiden väitetyn loukkaamisen osalta kantaja vetoaa unionin tuomioistuinten oikeuskäytäntöön, josta ilmenee, että direktiivistä 1999/70 johtuviin periaatteisiin voidaan vedota unionin toimielimiä vastaan silloin, kun ne ovat erityinen ilmaus EU-sopimuksen perustavanlaatuisista säännöistä ja yleisistä periaatteista, jotka velvoittavat kyseisiä toimielimiä suoraan. Kantaja vetoaa lisäksi Euroopan oikeusasiamiehen laatiman Euroopan hyvän hallintotavan säännöstön (jäljempänä hyvän hallintotavan säännöstö), jossa hänen mukaansa toistetaan olennaisilta osin kaikki työntekijöiden oikeudet, sellaisina kuin nämä oikeudet on suojattu unionin säädöksillä ja kansallisilla teksteillä, rikkomiseen.

85 Kantaja väittää yhtäältä ensinnäkin, että hänen useisiin perättäisiin määräaikaisiin sopimuksiin perustuva palvelukseenottonsa oli kohtuuton ja että Belgian oikeuden mukaan vaadittuja muotoseikkoja ei ollut noudatettu ennen kyseisten määräaikaisten sopimusten tekemistä. Näin ollen hän vaatii, että hänen sopimussuhteensa määritellään uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi. Toisaalta tämän uudelleenmäärittelyn seurauksena kaikkia niitä sosiaalisia oikeuksia, joita hänellä oli erityisesti sosiaaliturvan ja eläkkeen, mutta myös työsopimukseen liittyvän tiedottamisen, neuvottelemisen, ilmoittamisen ja sopimuksen päättämisen osalta toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen järjestelmässä työskentelevänä työntekijänä, on loukattu. Hän ilmoittaa sitä vastoin, ettei hän riitauta työsopimuksensa uusimatta jättämistä koskevan päätöksen laillisuutta eikä vaadi, että hänet otettaisiin takaisin toimeensa.

86 Tämän jälkeen hän riitauttaa väitteen, jonka mukaan hänen sopimussuhteeseensa sovellettava laki olisi Eulex Kosovo -operaation itsenäinen oikeus, varsinkin kun oikeudellisiin välineisiin, joihin Eulex Kosovo vetoaa, ei voida vedota häntä vastaan.

87 Lopuksi vastauksena hänelle ensimmäisen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen, jossa häntä kehotettiin esittämään mahdolliset huomautuksensa siitä Irlannin lainsäädännöstä, jota Eulex Kosovo -operaation mukaan olisi sovellettava nyt käsiteltävässä asiassa, kantaja väittää yhtäältä, että käsiteltävän asian olosuhteissa ei ollut olemassa perusteltuja syitä, joilla olisi voitu oikeuttaa määräaikaisten sopimusten soveltaminen yli neljän vuoden ylärajan, josta säädetään määräaikaisten työntekijöiden suojelemisesta vuonna 2003 annetun lain (Protection of Employees (Fixed – Term Work) Act 2003, jäljempänä vuoden 2003 laki) 9 §:ssä, minkä vuoksi sopimussuhde on kyseisen pykälän mukaan määriteltävä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi. Toisaalta hän totesi, että vuoden 2003 lain 8 §:n, joka koskee

työnantajaan määräaikaisen työsopimuksen uusimisen yhteydessä sovellettavaa velvollisuutta ilmoittaa asiasta etukäteen työntekijälle, säännösten rikkominen ”aiheuttaa ipso facto määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittelyn toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi”.

88 Eulex Kosovo -operaatio, jota neuvosto, komissio ja EUH suurelta osin tukevat, kiistää kantajan väitteet.

89 Eulex Kosovo -operaatio ja EUH väittävät erityisesti, että 11 määräaikaisen sopimuksen yhteydessä syntyneeseen sopimussuhteeseen sovellettava lainsäädäntö muodostuu Eulex Kosovo -operaation itsenäisestä oikeudesta, sellaisena jollaiseksi se on kehittynyt kyseisen operaation vuonna 2008 tapahtuneesta perustamisesta lähtien. Tämän itsenäisen oikeuden tarkoituksena on hallinnoida työsopimuksia, joita operaatio tekee sopimussuhteisten toimihenkilöiden kanssa, ottamalla huomioon operaation erityispiirteet ja erityisesti sen tilapäisyys. Jos oletetaan, ettei unionin yleinen tuomioistuin sovella tällaista itsenäistä oikeutta, operaatio väittää Rooma I -asetuksen ja 11 määräaikaisen sopimuksen määräysten mukaisesti, että kyseessä olevaan sopimussuhteeseen sovelletaan Irlannin työlainsäädäntöä, ottaen huomioon, että kantajan vakituinen verotuksellinen asuinpaikka on Irlannissa. Neuvosto yhtyy nimenomaisesti näihin Eulex Kosovo -operaation väitteisiin.

i) Alustavia huomautuksia

90 Asianosaisten väitteistä ilmenee, että ne vetoavat erilaisiin lainsäädäntölähteisiin, joita niiden mukaan on sovellettava esillä olevassa asiassa.

91 Tässä yhteydessä on ensinnäkin tutkittava EUH:n ja Eulex Kosovo -operaation perustelut, joiden mukaan käsiteltävässä asiassa olisi sovellettava itsenäistä oikeutta, joka on kehitetty vuonna 2008 tapahtuneen operaation perustamisen jälkeen ja jonka tarkoituksena on hallinnoida sopimussuhteisten toimihenkilöiden kanssa tehtyjä työsopimuksia ottamalla huomioon operaation erityispiirteet.

92 Tästä on riittävää todeta, että unionin lainsäätäjä ei ole antanut primaarioikeuden määräysten ja erityisesti SEUT 336 artiklan nojalla sääntöjä, joilla olisi tarkoitus säännellä esimerkiksi Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa (jäljempänä palvelussuhteen ehdot) tai missä tahansa muussa toimessa Eulex Kosovo -operaation kaltaisen YUTP-operaation sopimussuhteisen henkilöstön palvelussuhteen ehtoja.

93 Lisäksi mainitun operaation perustamisen jälkeen annettujen säädösten sanamuodosta ei ilmene, että ne sisältäisivät määräyksiä, joilla voidaan ratkaista ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia, eli yhtäältä vaatimus 11 määräaikaisen sopimuksen uudelleenmäärittelystä yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi ja toisaalta vaatimus korvata kyseessä olevan työsuhteen yhteydessä väitetysti aiheutuneet sopimukseen liittyvät vahingot.

94 Näin ollen EUH ja Eulex Kosovo -operaatio vetoavat virheellisesti siihen, että nyt käsiteltävään asiaan olisi sovellettava itsenäistä oikeutta.

95 Toiseksi hyvän hallintotavan säännöstön rikkomisen, johon kantaja vetoaa, osalta kyseisen säännöstön sanamuodosta ja erityisesti sen 1–3 artiklasta ilmenee, että kyse on hyvää hallintotapaa koskevasta oppaasta, jota unionin toimielinten, elinten tai laitosten, niiden hallintoelinten ja niiden henkilöstön on noudatettava suhteissaan yleisöön. Kyseisen säännöstön 3 artiklan 2 kohdan mukaan siinä vahvistettuja periaatteita ei sovelleta kyseisten yhteisöjen ja

niiden virkamiesten tai unionin muun henkilöstön välisiin suhteisiin. Kantaja ei siis voi tehokkaasti vedota kyseisen säännöstön rikkomiseen jonkin työnantajana toimivan vastaajan kanssa (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 7.7.2010, Tomas v. parlamentti, F-116/07, F-13/08 ja F-31/08, EU:F:2010:77, 85 ja 86 kohta). Väite, joka koskee säännöstön rikkomista, on näin ollen hylättävä perusteettomana.

96 Kolmanneksi on todettava niiden unionin oikeuden yleisten periaatteiden soveltamisesta, joihin kantaja vetoaa, että on totta, että oikeuden väärinkäytön kiellon periaate, jonka mukaan kukaan ei saa vedota oikeussääntöihin käyttääkseen niitä väärin, kuuluu yleisiin oikeusperiaatteisiin, joiden noudattamista unionin tuomioistuimet valvovat (ks. tuomio 21.9.2011, Adjemian ym. v. komissio, T-325/09 P, EU:T:2011:506, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. vastaavasti myös tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 49 kohta).

97 Lisäksi unionin lainsäätäjä on direktiivillä 1999/70 ja tarkemmin sanottuna 18.3.1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen (jäljempänä määräaikaista työtä koskeva puitesopimus), joka on kyseisen direktiivin liitteenä, täytäntöönpanolla ottanut käyttöön oikeudellisen kehyksen, jonka tavoitteena on estää se, että oikeutta käytetään väärin turvautumalla perättäisiin määräaikaisiin työsopimuksiin tai -suhteisiin.

98 Sen estäminen, että oikeutta käytetään väärin turvautumalla perättäisiin määräaikaisiin työsopimuksiin tai -suhteisiin, vastaa tavoitteisiin, joita unioni ja jäsenvaltiot ovat, ottaen huomioon sosiaaliset perusoikeudet sellaisina kuin ne ovat Torinossa 18.10.1961 allekirjoitetussa Euroopan sosiaalisessa peruskirjassa ja vuoden 1989 työntekijöiden sosiaalisia perusoikeuksia koskevassa yhteisön peruskirjassa, asettaneet itselleen SEUT 151 artiklassa ja joihin kuuluvat työntekijöiden elin- ja työolojen kohentaminen sekä heidän riittävä sosiaalinen suojelemisensa (tuomio 21.9.2011, Adjemian ym. v. komissio, T-325/09 P, EU:T:2011:506, 60 kohta).

99 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin myös, että kun asia on saatettu unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi SEUT 272 artiklan perusteella välityslausekkeen nojalla, sen on ratkaistava riita sopimukseen sovellettavan aineellisen kansallisen lainsäädännön perusteella (ks. tuomio 4.5.2017, Meta Group v. komissio, T-744/14, ei julkaistu, EU:T:2017:304, 64 kohta; ks. vastaavasti myös tuomio 18.12.1986, komissio v. Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, 4 kohta).

100 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeudessa edellytetään, että jäsenvaltioiden on näiden direktiivien täytäntöönpanon yhteydessä huolehdittava siitä, että ne nojautuvat sellaiseen kyseisten direktiivien tulkintaan, jolla voidaan varmistaa unionin oikeusjärjestyksessä suojattujen eri perusoikeuksien välinen oikeudenmukainen tasapaino. Jäsenvaltioiden viranomaisten ja tuomioistuinten on pannessaan täytäntöön mainittujen direktiivien noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä tulkittava kansallista oikeuttaan näiden samojen direktiivien mukaisesti, ja tämän lisäksi ne eivät myöskään saa nojautua sellaiseen kyseisten direktiivien tulkintaan, joka johtaisi ristiriitaan mainittujen perusoikeuksien tai muiden unionin oikeuden yleisten periaatteiden kanssa (ks. tuomio 18.10.2018, Bastei Lübbe, C-149/17, EU:C:2018:841, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

101 Kun otetaan huomioon viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen sisältyvä välityslauseke, jossa nimetään unionin tuomioistuimet, unionin yleisen tuomioistuimen on siis tähän asiaan sovellettavan kansallisen oikeuden soveltamisen perusteella valvottava oikeuden väärinkäytön, joka perättäisiin määräaikaisiin työsopimuksiin tai suhteisiin turvautuminen on, kieltoa koskevan yleisen periaatteen noudattamista.

ii) Kyseessä olevaan sopimussuhteeseen sovellettavan kansallisen oikeuden määrittämistä koskevat säännöt

102 Tarkasteltaessa sitä, onko ensimmäinen vaatimuskohta, jolla pyritään yhtäältä siihen, että perättäiset määräaikaiset sopimukset määriteltäisiin uudelleen yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, ja toisaalta mainitun uudelleenmäärittelyn seurauksena saamaan korvausta väitetysti aiheutuneista sopimukseen liittyvistä vahingoista, perusteltu, on määritettävä kyseessä olevaan sopimussuhteeseen sovellettava oikeus edellä 99 kohdassa mainitun oikeuskäytännön valossa. Tältä osin kyseisen vaatimuksen taustalla olevan oikeudenkäynnin kohteesta ilmenee, että sovellettava kansallinen lainsäädäntö kuuluu työoikeuden alaan.

103 Määrittäessään pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen työoikeudelliseen riita-asiaan sovellettavaa kansallista aineellista oikeutta unionin tuomioistuimet soveltavat kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä ja Rooma I -asetuksen 28 artiklan mukaisesti 17.12.2009 jälkeen tehtyjen sopimusten, kuten 11 määräaikaisen sopimuksen, osalta kyseisen asetuksen työsopimuksia koskevaan 8 artiklaan sisältyviä sääntöjä.

104 Rooma I -asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”työsopimukseen sovelletaan osapuolten 3 artiklan mukaisesti valitsemaa lakia”, mikä ”ei saa kuitenkaan johtaa siihen, että työntekijä menettäisi hänelle sellaisin säännöksin annetun suojan, joista ei voida sopimuksin poiketa [soveltamalla sen maan, jossa työntekijä tavallisesti tekee työnsä sopimuksen täyttämiseksi, tai sen maan lakia, jossa sijaitsee liiketoimipaikka, jossa työntekijä otettiin työhön]”. Rooma I -asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”sopimukseen sovelletaan sen maan lakia, jonka osapuolet ovat valinneet”, että valinta ”on tehtävä nimenomaisesti tai sen on käytävä selvästi ilmi sopimusehdoista tai tapaukseen liittyvistä olosuhteista” ja että ”osapuolet voivat määrätä valitsemansa lain sovellettavaksi koko sopimukseen tai vain osaan siitä”.

105 Sopimukseen sovelletaan siis lähtökohtaisesti sopimuksessa nimenomaisesti määrättyä oikeutta, sillä sopimusmääräysten, jotka ilmentävät sopimuspuolten yhteistä tahtoa, on oltava etusijalla mihin tahansa muuhun perusteeseen nähden, jota voidaan soveltaa vain, jos sopimuksessa ei määrätä asiasta (ks. tuomio 18.2.2016, Calberson GE v. komissio, T-164/14, EU:T:2016:85, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

106 Jos osapuolet eivät ole tehneet valintaa, unionin tuomioistuinten on määritettävä työsopimukseen sovellettava laki Rooma I -asetuksen 8 artiklan 2–4 kohdassa säädettyjä objektiivisia perusteita käyttäen. Kyseisen artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos sovellettavaa lakia ei ole valittu, työsopimukseen sovelletaan sen maan lakia, jossa tai josta käsin työntekijä tavallisesti tekee työnsä. Jos sovellettavaa lakia ei voida määrittää 2 kohdan nojalla, kyseisen artiklan 3 kohdan mukaan sopimukseen sovelletaan sen maan lakia, jossa sijaitsee liiketoimipaikka, jossa työntekijä otettiin työhön. Lopuksi kyseisen artiklan 4 kohdassa säädetään, että jos tapaukseen liittyvistä seikoista kokonaisuutena ilmenee, että sopimus liittyy läheisemmin johonkin toiseen maahan kuin mitä 2 tai 3 kohdassa tarkoitetaan, sovelletaan tämän toisen maan lakia.

107 Jos käsiteltävässä asiassa todettaisiin, että 11 määräaikaiseen sopimukseen ei sisälly määräyksiä, joilla voitaisiin suoraan ratkaista ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia, asiassa sovellettavan kansallisen aineellisen oikeuden määrittämiseksi sovelletaan kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä.

iii) Sellaisten määräysten puuttuminen 11 määräaikaisesta sopimuksesta, joilla voitaisiin suoraan ratkaista ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia

108 Sen lisäksi, että – kuten edellä 92 kohdassa on todettu – Eulex Kosovo -operaation perustamisen jälkeen annetut säädökset eivät sisällä säännöstä, jolla voitaisiin ratkaista ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia, on todettava, että sama pätee 11 määräaikaiseen sopimukseen.

109 Yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen johdanto-osassa todettiin näin ollen, että 30.11.2009 annetun komission tiedonannon C(2009) 9502, jonka otsikko on ”YUTP:n operatiivisten toimien toteuttamiseen valtuutettuja komission erityisiä neuvonantajia sekä kansainvälisiä sopimussuhteisia työntekijöitä koskevat säännöt”, (jäljempänä tiedonanto C(2009) 9502) johdanto-osassa vahvistettiin kansainvälisen henkilöstön palvelussuhteen ehdot. Kyseiseen tiedonantoon viitattiin yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen 23 artiklan nojalla joko viiden ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen liitteessä tai 6.–9. määräaikaisen sopimuksen kyseisessä artiklassa olevan hyperlinkin välityksellä. Lisäksi täsmennettiin, että tiedonanto oli erottamaton osa kyseisiä sopimuksia. On kiistatonta, että tiedonannon C(2009) 9502 2 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäisen alakohdan ja 4 a kohdan mukaan palvelussopimukseen sovellettiin työntekijän alkuperämaan ja sen maan, jossa hänen vakituinen (verotuksellinen) asuinpaikkansa oli ennen kuin hän aloitti tehtävissään, työlainsäädäntöä. Kyseinen tiedonanto ei sitä vastoin sisältänyt mitään määräystä, jolla voitaisiin ratkaista ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia.

110 10. ja 11. määräaikaisen sopimuksen johdanto-osassa todettiin, että yhteisen toiminnan 2008/124 10 artiklan 3 kohdan mukaan ”kansainvälisen ja paikallisen henkilöstön työehdot sekä oikeudet ja velvollisuudet määritetään [Eulex Kosovo -operaation] ja asianomaisten henkilöstön jäsenten välisissä sopimuksissa”. Toisin kuin yhdeksässä ensimmäisessä määräaikaisessa sopimuksessa, 10. ja 11. määräaikaisessa sopimuksessa ei ollut määräystä, jossa viitattaisiin kansallisen aineellisen työlainsäädännön soveltamiseen. Näihin viimeksi mainittuihin määräaikaisiin sopimuksiin sisältyvät ainoat viittaukset kansallisen oikeuden soveltamiseen, jotka sisältyvät niiden 12 ja 13 artiklaan, koskivat yhtäältä sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmää ja toisaalta verojärjestelmää, johon kantaja kuuluu ja joilla ei ole merkitystä riita-asiassa, jonka kohde rajoittuu, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, työoikeuden alaan. Näin ollen yhdenkään 10. ja 11. määräaikaisen sopimuksen määräyksen perusteella ei voida määrittää, mitä lakia ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla olevaan riita-asiaan on sovellettava.

111 Edellä esitetystä seuraa, että koska 11 määräaikaisessa sopimuksessa ei ole määräystä, jonka nojalla ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia voitaisiin ratkaista tai jossa olisi määritelty näihin sopimuksiin sovellettava lainsäädäntö, tämän oikeusriidan ratkaisemiseksi on määritettävä kyseisiin määräaikaisiin sopimuksiin sovellettava kansallinen aineellinen oikeus. Eulex Kosovo -operaation johtajan kanssa tehtyjä yhdeksää ensimmäistä määräaikaista sopimusta ja sen jälkeen Eulex Kosovo -operaation kanssa tehtyjä kahta viimeistä määräaikaista sopimusta on tutkittava erikseen.

iv) Kantajan ja Eulex Kosovo -operaation johtajan välillä tehtyihin yhdeksään ensimmäiseen määräaikaiseen sopimukseen sovellettava kansallinen aineellinen oikeus

112 Ensinnäkin, kuten edellä 109 kohdassa on jo todettu, yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen johdanto-osassa todettiin nimenomaisesti, että tiedonannossa C(2009) 9502 vahvistettiin kansainvälisen henkilöstön palvelussuhteen ehdot.

113 Siitä, voidaanko tiedonantoon C(2009) 9502 vedota kantajaa vastaan, minkä kantaja kiistää, on todettava, että sen jälkeen, kun kantaja oli ensin väittänyt, ettei hän ollut saanut tietoa kyseisestä tiedonannosta ennen ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen alkamista, hän myönsi ensimmäiseen prosessinjohtotoimeen antamassaan vastauksessa, että se oli toimitettu hänelle ennen kyseisen määräaikaisen sopimuksen allekirjoittamista Eulex Kosovo -operaation henkilöstöosaston hänelle 9.2.2010 lähettämän sähköpostiviestin liitteenä.

114 Lisäksi kantajan väitteestä, jonka mukaan tiedonannon C(2009) 9502 5 kohdan, jonka otsikko on ”Loppumääräykset”, b kohdassa täsmennettiin, ettei tiedonantoa voitu soveltaa enää 1.1.2011 jälkeen, jolloin EUH tosiasiallisesti perustettiin, on todettava, että – toisin kuin Eulex Kosovo -operaatio väittää – kyseisen tiedonannon soveltaminen kyseisen päivämäärän jälkeen ei voi perustua pysyvien edustajien komiteassa (Coreper) vuonna 2013 tehtyyn poliittiseen sopimukseen, jonka nojalla kyseistä soveltamista jatkettaisiin siihen asti, kunnes saavutetaan kyseisen tiedonannon korvaamista koskeva poliittinen yhteisymmärrys. Tällainen perustelu merkitsisi nimittäin sitä, että tiedonanto C(2009) 9502 sisällytetään sen voimassaolon päättymisen jälkeen taannehtivasti määräaikaisiin sopimuksiin, jotka on tehty ennen kyseisen sopimuksen tekemistä. Eulex Kosovo -operaatio ei kuitenkaan vetoa mihinkään sellaiseen perusteeseen, johon tällainen taannehtiva soveltaminen voisi oikeudellisesti perustua.

115 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että – kuten Eulex Kosovo -operaatiokin väittää – tiedonanto C(2009) 9502 on sopimuspuolten yhteisellä tahdonilmaisulla 3.–9. määräaikaisen sopimuksen 23 artiklan 1 kohdan nojalla sisällytetty kyseisiin sopimuksiin, jotka on tehty sen voimassaolon päättymisen jälkeen. Näin ollen toisin kuin kantaja väittää, tiedonanto C(2009) 9502 on olennainen osa kantajan ja Eulex Kosovo -operaation johtajan välillä tehtyä yhdeksää ensimmäistä määräaikaista sopimusta, joten siihen voidaan vedota niitä vastaan.

116 Toiseksi yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen 1.1 kohdassa määrättiin, että allekirjoittaessaan palvelussopimuksen työntekijä tunnusti ja hyväksyi kyseisiin sopimuksiin, sen liitteisiin, vakiotoimintamenetelmiin ja Eulex Kosovo -operaation käytännesääntöihin sisältyvät määräykset ja periaatteet. Yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen 23 kohdan nojalla viitattiin tiedonantoon C(2009) 9502 ja täsmennettiin, että se oli erottamaton osa kyseisiä sopimuksia.

117 Kuten kantajan ja Eulex Kosovo -operaation johtajan välillä tehdyistä yhdeksästä ensimmäisestä määräaikaisesta sopimuksesta, joissa kaikissa on ensimmäisen sivun alussa maininta ”Contract of employment for international staff”, ilmenee, kantaja otettiin kuitenkin palvelukseen tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdassa tarkoitetuksi ”kansainväliseksi toimihenkilöksi”.

118 Lisäksi tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdan kolmannesta alakohdasta ilmenee nimenomaisesti, että ”kun on kyse – – työoikeudesta, johon kansainvälinen henkilöstö kuuluu, sovelletaan edelleen henkilön alkuperämaan tai vakituisen verotuksellisen asuinpaikan lainsäädäntöä”. Saman kohdan kymmenennessä alakohdassa todetaan lisäksi, että ”palvelussopimukseen sovelletaan sen valtion työ- ja sosiaalilainsäädäntöä, jonka kansalainen työntekijä on / jossa hänen vakituisen (verotuksellisen) asuinpaikkansa on todettu olleen ennen kuin hän ryhtyi hoitamaan tehtäviään”. Kyseisen kohdan 11 alakohdan mukaan ”sopimuksen irtisanominen ja vastuukysymykset ovat maan” – joka yksilöidään kymmenennessä alakohdassa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti – ”sosiaali- ja työlainsäädännön alaisia”. Tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdan kuudennen alakohdan mukaan silloin, kun alkuperämaa ja ennen palvelukseen tuloa todettu ”vakituinen (verotuksellinen) asuinpaikka” eroavat toisistaan, viimeksi mainittu on ensisijainen.

119 Edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin toteaa yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen osalta, että sopimuspuolet ovat valinneet Rooma I -asetuksen 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlannin oikeuden sovellettavaksi kansalliseksi työlainsäädännöksi ja nimenneet tiedonantoon C(2009) 9502 viittaamalla ensinnäkin sen maan lainsäädännön, jonka kansalainen kantaja oli (tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdan kymmenennen alakohdan mukaisesti), ja toiseksi hänen alkuperämaansa ja sen maan, jossa hänen vakituinen (verotuksellinen) asuinpaikkansa oli ennen kuin hän aloitti tehtävissään, lainsäädännön (tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdan kolmannen ja kymmenennen alakohdan mukaisesti).

120 Ensinnäkin on nimittäin kiistatonta, että kantaja on Irlannin kansalainen. Tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdan kymmenennessä alakohdassa mainitaan nimenomaisesti sen valtion lainsäädäntö, jonka kansalainen toimihenkilö on, työsuhteeseen sovellettavaksi lainsäädännöksi.

121 Toiseksi siltä osin kuin on kyse kantajan alkuperämaasta ja asuinpaikasta ennen kuin hän aloitti tehtävissään Eulex Kosovo -operaatiossa, on määritettävä, missä hän oli 31.12.2009, jolloin hänen palvelussuhteensa Bosnia ja Hertsegovinassa toteutettavassa EUPM-operaatiossa päättyi (ks. edellä 2 kohta), ja 5.4.2010, jolloin hän aloitti työskentelyn Eulex Kosovo -operaatiossa (ks. edellä 3 kohta), välisenä aikana.

122 On kuitenkin todettava, että kantaja myönsi ensimmäiseen prosessinjohtotoimeen 16.9.2019 antamassaan vastauksessa, että hänen alkuperämaakseen katsotaan Irlanti, joka on myös maa, johon hänen ja Eulex Kosovo -operaation välisen sopimussuhteen yhteydessä vedotaan. Kantaja on siten myöntänyt, että Eulex Kosovo -operaation vastauskirjelmässä esittämistä eri asiakirjoista ilmenee, että hän oli jo tehdessään ensimmäisen määräaikaisen sopimuksensa kyseisen operaation kanssa ja sen jälkeen toistuvasti todennut, ollessaan palvelussuhteessa siihen, – muun muassa vaatimuksissaan, jotka koskivat hänen matkakulujaan lähtöpaikkakunnalleen (Statement of Home Travel Expenses) – että hänen alkuperämaansa oli Irlanti. Hän lisäsi myös, että Irlanti oli ollut hänen alkuperämaansa koko sen ajan, jolloin hän oli ollut edellä 1–3 kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä.

123 Näistä asiakirja-aineiston osista ilmenee, että ajankohtana, jona kantaja aloitti työskentelyn Eulex Kosovo -operaatiossa, hänen alkuperä- ja asuinmaansa oli Irlanti. Lisäksi on huomautettava, että kantaja on ensimmäiseen prosessinjohtotoimeen 16.9.2019 antamassaan vastauksessa myös maininnut, että Irlanti oli hänen alkuperämaansa jo ennen kuin ensimmäistä operaatiota, jossa hän työskenteli, koskeva ensimmäinen määräaikainen sopimus tehtiin vuonna 1994. Näin ollen alkuperämaahan liittyvän liittymäperusteen mukaan kantajan ja operaation johtajan välillä tehtyihin yhdeksään ensimmäiseen määräaikaiseen sopimukseen käsiteltävässä asiassa sovellettava työlainsäädäntö on Irlannin laki.

124 Tätä päätelmää ei muuta tiedonannon C(2009) 9502 4 a kohdan kuudennessa alakohdassa mainitun perusteen, sellaisena kuin se on mainittu edellä 118 kohdassa, huomioon ottaminen. Kantajan kirjelmistä ei nimittäin ilmene, että hän olisi vedonnut muussa maassa kuin alkuperämaassaan sijaitsevaan verotukselliseen asuinpaikkaan.

v) Kantajan ja Eulex Kosovo -operaation välillä tehtyihin 10. ja 11. määräaikaiseen sopimukseen sovellettava kansallinen aineellinen oikeus

125 Kuten edellä olevasta 110 kohdasta ilmenee, unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että – toisin kuin yhdeksässä ensimmäisessä määräaikaisessa sopimuksessa – 10. ja 11. määräaikaisessa sopimuksessa ei ole määräystä, joka koskisi sitä lakia, jolla viimeksi mainittujen kahden sopimuksen perusteella solmittua työsuhdetta säännellään, koskevaa sopimuspuolten valintaa.

126 Kantajan ja Eulex Kosovo -operaation, jota sen johtaja edusti, tekemien 10. ja 11. määräaikaisen sopimuksen johdanto-osassa nimittäin todettiin, että yhteisen toiminnan 2008/124 10 artiklan 3 kohdan mukaan kansainvälisen ja paikallisen henkilöstön työehdot sekä oikeudet ja velvollisuudet määritettiin oletetusti Eulex Kosovo -operaation ja asianomaisten henkilöstön jäsenten välisissä sopimuksissa.

127 Vaikka 10. ja 11. määräaikaisen sopimuksen 1 kohta oli olennaisilta osin samanlainen kuin yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen 1.1 kohta, johon viitataan edellä 116 kohdassa, on kuitenkin todettava yhtäältä, että näiden kahden määräaikaisen sopimuksen varsinaisten määräysten perusteella ei voida määrittää niiden piiriin kuuluvien henkilöiden palvelussuhteen ehtoihin sovellettavia sääntöjä erityisesti ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla olevan työoikeusriidan kannalta. Toisaalta 10. ja 11. määräaikaisen sopimuksen 23 artikla ei sisältänyt enää viittausta tiedonantoon C(2009) 9502 eikä siinä myöskään viitattu liitteenä oleviin asiakirjoihin, jotka sisälsivät tietoja niihin sovellettavasta työlainsäädännöstä. Näin ollen on todettava, etteivät asianosaiset ole nimenneet 10. ja 11. määräaikaiseen sopimukseen sovellettavaa työlainsäädäntöä.

128 Koska sopimuspuolet eivät ole tehneet valintaa näiden viimeksi mainittujen määräaikaisten sopimusten osalta, on näin ollen määritettävä sovellettava työlainsäädäntö kansainvälisen yksityisoikeuden liittymäperusteiden eli käsiteltävässä asiassa Rooma I -asetuksen 8 artiklan 2–4 kohdassa tarkoitettujen objektiivisten perusteiden mukaisesti, kuten edellä 106 kohdassa on muistutettu.

129 Rooma I -asetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen peräkkäisten arviointiperusteiden nojalla lähtökohtaisesti sovellettava lainsäädäntö on Kosovon lainsäädäntö. Kuten kantaja ja Eulex Kosovo -operaatio kuitenkin korostavat, Kosovon työsuhdelain nro 03/L-212 (Law No. 03/L-212 on Labour), joka on Eulex Kosovo -operaation vastineen liitteenä, 2 §:n 4 momentin mukaan kyseisen lain säännöksiä ei sovelleta Eulex Kosovo -operaation kaltaisiin kansainvälisiin palvelussuhteisiin. Kosovon työlainsäädäntö estää siten sen soveltamisen kyseessä olevan kaltaisiin palvelussuhteisiin.

130 Joka tapauksessa on todettava, että 10. ja 11. määräaikainen sopimus liittyvät Rooma I -asetuksen 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla läheisemmin Irlannin oikeuteen, jota on siis sovellettava kyseisiin sopimuksiin.

131 Ensinnäkin on todettava, että huolimatta peräkkäisistä 10. ja 11. määräaikaisesta sopimuksesta, osapuolten välillä oli tosiasiassa ollut jatkuva työsuhde 11 määräaikaisen sopimuksen sarjan ensimmäisestä sopimuksesta lähtien.

132 Tämä jatkuvuus ilmenee erityisesti ensinnäkin sen toimen nimeämisestä, jota kantaja hoiti operaatiossa 10. ja 11. määräaikaisessa sopimuksessa toiminimikkeellä ”IT Officer (Regional Infrastructure Support) (EK 10453)” alueellisena teknologiavastaavana, jota hän hoiti jo

kuudennen määräaikaisen sopimuksen tekemisestä lähtien. Kuten kantaja itse on kuvannut 11.6.2020 päivätyissä huomautuksissaan ja kuten käy ilmi ensimmäisestä liitteestä, jonka hän liitti kyseisiin huomautuksiin, hän työskenteli ainakin 15.6.2012 lähtien Eulex Kosovo -operaatiossa hoitamassaan toimessa, jonka viitenumero oli EK 10453, koko tietoteknisen apu- ja tukitoimiston (IT help desk/support) henkilöstön johtajana ja valvojana. Tätä toteamusta ei voida sivuuttaa sillä perusteella, että tehtävät, jotka hänelle on uskottu 6.–11. määräaikaisen sopimuksen yhteydessä, ovat voineet kehittyä kyseessä olevan ajanjakson aikana eli 15.6.2012 ja 14.11.2014 välisenä aikana.

133 Kuten kantajan itsensä esittämästä kuvauksesta nimenomaisesti ilmenee, sellaisena kuin se ilmenee henkilökohtaisen arviointikertomuksen III osasta, joka kattoi ajanjakson 16.4.–14.11.2014, hänen tehtävänsä muuttuivat Eulex Kosovo -operaation uudelleenjärjestelyn vuoksi erityisesti tietoteknisen ja teknisen tuen alueellisen yksikön lakkauttamisen vuoksi. Kantajan suorittamien tehtävien muutos on erottamaton osa hänen hoitamastaan palvelusta vastaavan johtajan ja valvojan tehtäviä. Se ei ole näin ollen voinut vaikuttaa kantajan ja operaation välisen työsuhteen jatkuvuuteen 11 määräaikaisen sopimuksen aikana.

134 Eulex Kosovo -operaation tai sen johtajan ja kantajan välisen työsuhteen aikana laadituista kaikista kuudesta henkilökohtaisesta arviointikertomuksesta ilmenee, että kantajalle tarjottiin uutta määräaikaista sopimusta. Eulex Kosovo -operaatio toimitti nämä henkilökohtaiset arviointikertomukset vastauksena kolmannessa prosessinjohtotoimessa esitettyyn vaatimukseen.

135 Lopuksi on kiistatonta, että kantajan palkkatasoa on nostettu asteittain sen mukaan, kuinka pitkään hän on ollut 11 perättäisen määräaikaisen työsopimuksensa kautta Eulex Kosovo -operaatiossa.

136 Kun otetaan huomioon tämä jatkuvuus ja 11 määräaikaisen sopimuksen välinen yhteys ja koska 10. ja 11. määräaikaisessa sopimuksessa ei ole mainintaa ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla olevaan työoikeudelliseen riita-asiaan sovellettavaa lainsäädäntöä koskevasta sopimuspuolten valinnasta, on otettava huomioon kyseisen oikeuden määrittämisen parametrit, sellaisina kuin ne sisältyivät yhdeksään ensimmäiseen määräaikaiseen sopimukseen.

137 Kuten edellä 123 kohdassa on todettu, yhdeksässä ensimmäisessä määräaikaisessa sopimuksessa sopimuspuolet olivat päättäneet soveltaa sopimussuhteeseensa Irlannin lainsäädäntöä. Näin ollen on todettava, että vaikka 10. ja 11. määräaikaisessa sopimuksessa ei mainita edellä 105 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti mitään Rooma I -asetuksen 8 artiklan 4 kohdan soveltamisesta, on katsottava, että kun otetaan huomioon kaikki ne olosuhteet, jotka ovat ominaisia kantajan työsuhteelle Eulex Kosovo -operaatiossa yhdentoista määräaikaisen sopimuksen nojalla, kahteen viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen sovelletaan edelleen Irlannin lakia sen maan lakina, jonka kansalainen kantaja oli.

138 Toiseksi kahden viimeisen määräaikaisen sopimuksen 12.1 ja 13.1 kohdassa määrättiin yhtäältä sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmien ja toisaalta verojärjestelmän, johon kantaja kuuluu, osalta, että työntekijään sovelletaan siinä maassa, joka oli hänen pysyvä (verotuksellinen) asuinmaansa ennen kuin hän aloitti työskentelyn Eulex Kosovo -operaatiossa, voimassa ollutta kansallista lakia. Vaikka näiden eri järjestelmien osalta sovellettava liittymäkohta ei liity suoraan ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla olevan kaltaisen työoikeudellisia asioita koskevan riita-asian kohteeseen, on todettava, että edellä 121–124 kohdassa esitettyjen toteamusten valossa niissä viitataan jälleen Irlannin lainsäädäntöön sovellettavana kansallisena oikeutena.

139 Näin ollen Irlannin lainsäädäntöä on sovellettava kantajan Eulex Kosovo -operaation johtajan ja sittemmin kyseisen operaation kanssa tekemien 11 määräaikaisen sopimuksen nojalla syntyneeseen sopimussuhteeseen kokonaisuudessaan. Ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla olevan riidan kohde on siis ratkaistava kyseisen lainsäädännön eikä Belgian lainsäädännön, johon kantaja alun perin vetosi, perusteella.

2) Käsiteltävänä olevassa asiassa sovellettava Irlannin aineellinen työlainsäädäntö, jolla määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lauseke pannaan täytäntöön

140 Kuten edellä olevista 96–98 kohdasta ilmenee, unionin lainsäätäjä on pannessaan täytäntöön direktiivin 1999/70 liitteenä olevaa määräaikaista työtä koskevaa puitesopimusta ottanut käyttöön oikeuden väärinkäytön kieltoa koskevan yleisen oikeusperiaatteen perusteella oikeudellisen kehyksen, jonka tavoitteena on estää se, että oikeutta käytetään väärin turvautumalla perättäisiin määräaikaisiin työsopimuksiin tai -suhteisiin.

141 Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeessa, joka koskee ”toimenpiteitä väärinkäytösten estämiseksi”, määrätään seuraavaa:

”1. Perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden väärinkäytösten estämiseksi jäsenvaltiot kuultuaan työmarkkinaosapuolia kansallisen lainsäädännön, työehtosopimusten tai käytännön mukaan ja/tai työmarkkinaosapuolten on otettava käyttöön erityisten alojen ja/tai työntekijäryhmien tarpeiden mukaan yksi tai useita seuraavista toimenpiteistä, jos käytettävissä ei ole vastaavia oikeudellisia toimenpiteitä väärinkäytösten estämiseksi:

a) perustellut syyt tällaisen työsopimuksen tai työsuhteen uudistamista varten;

b) perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden enimmäiskokonaiskesto;

c) tällaisten työsopimusten tai työsuhteiden uudistamisten lukumäärä.

2. Jäsenvaltiot kuultuaan työmarkkinaosapuolia ja/tai työmarkkinaosapuolet määrittävät tarvittaessa, millä edellytyksillä määräaikaisia työsopimuksia tai työsuhteita

a) pidetään perättäisinä;

b) pidetään toistaiseksi voimassa olevina työsopimuksina tai työsuhteina.”

142 Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeen 1 kohdan tarkoituksena on panna täytäntöön yksi kyseisellä puitesopimuksella tavoitelluista päämääristä eli säännellä määräaikaisten työsopimusten tai -suhteiden perättäistä käyttöä, jota pidetään työntekijöihin kohdistuvien väärinkäytösten mahdollisena alkusyynä, ottamalla käyttöön tietty määrä vähimmäissuojasäännöksiä, joilla pyritään estämään työntekijöiden aseman heikkeneminen (ks. tuomio 26.1.2012, Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

143 Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen mainitulla määräyksellä velvoitetaan täten jäsenvaltiot perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai -suhteiden väärinkäytösten estämiseksi ottamaan tosiasiallisesti ja sitovasti käyttöön vähintään yksi kyseisessä kohdassa luetelluista toimenpiteistä, jos niiden kansalliseen oikeuteen ei sisälly vastaavia oikeudellisia toimenpiteitä. Nämä kolme kyseisen 5 lausekkeen 1 kohdan a–c alakohdassa lueteltua toimenpidettä koskevat perusteltuja syitä tällaisen työsopimuksen tai -suhteen uudistamista

varten, perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai -suhteiden enimmäiskokonaiskestoa ja niiden uudistamisten lukumäärää (ks. tuomio 26.1.2012, Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

144 Direktiivi 1999/70 saatettiin osaksi Irlannin oikeusjärjestystä vuoden 2003 lailla. Laki tuli voimaan 14.7.2003.

145 Vuoden 2003 lain 9 §:llä pannaan täytäntöön määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lauseke. Kyseisen pykälän 1 momentissa säädetään, että työnantaja voi uudistaa sellaisen määräaikaisen sopimuksen, joka on tämän lain säätämisajankohtana tai sen jälkeen ollut yhtäjaksoisesti kolme vuotta työnantajansa tai siihen etuyhteydessä olevan työnantajan palveluksessa, vain kerran ja enintään vuoden ajaksi. Tämän lain 9 §:n 3 momentin mukaan työsopimukseen tämän pykälän 1 momentin vastaisesti sisällytetyt ehdot ovat pätemättömiä, ja tällöin kyseessä olevan sopimuksen katsotaan olevan voimassa toistaiseksi.

146 Vuoden 2003 lain 9 §:n 4 momentin mukaan työnantaja voi kuitenkin perustelluista syistä poiketa kyseisen pykälän 1–3 momentin mukaisista velvoitteista. Tämän lain 7 §:ssä säädetään tarkemmin siitä, millaisia syitä voidaan pitää perusteltuina. Viimeksi mainitun pykälän mukaan ”syytä voidaan pitää tämän osan kaikkien säännösten kannalta perusteltuna vain, jos se perustuu muihin seikkoihin kuin asianomaisen työntekijän asemaan määräaikaisena toimihenkilönä ja jos siihen sisältyvällä työntekijän kannalta epäedullisella kohtelulla (johon voi sisältyä määräaikaisen työntekijän työsopimuksen uusiminen uudeksi määräajaksi), pyritään saavuttamaan työnantajan oikeutettu tavoite ja jos tällainen kohtelu on asianmukaista ja tarpeen tätä tarkoitusta varten”. Jotta syy, johon vedotaan, olisi perusteltu, sen on toisin sanoen perustuttava muihin kuin työntekijää koskeviin seikkoihin, ja määräaikaisesta sopimuksesta seuraavalla työntekijän kannalta epäedullisemmalla kohtelulla on pyrittävä saavuttamaan työnantajan oikeutettu tavoite asianmukaisella ja tarpeellisella tavalla.

3) Irlannin työlainsäädännön soveltaminen vaatimukseen, jonka mukaan 11 määräaikaista sopimusta on määriteltävä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi

147 Kantajan ensimmäiseen prosessinjohtotoimeen antamassaan vastauksessa hän lähinnä pitäytyi, siltä osin kuin häntä pyydettiin esittämään huomautuksensa Irlannin lainsäädännön mahdollisesta soveltamisesta, vaatimuksessaan 11 määräaikaisen sopimuksen uudelleenmäärittelystä toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi. Hän väitti tässä yhteydessä, ettei ollut olemassa sellaista yleistä tai talousarvioon liittyvää perusteltua syytä, joiden nojalla 11 määräaikaisen sopimuksen tekeminen olisi ollut oikeutettua, ja että oikeuskäytännön mukaan hänen työsuhteessaan Eulex Kosovo -operaatiossa, joka palvelee pysyviä ja jatkuvia tarpeita, oli kyse väärinkäytöstä, minkä vuoksi kyseiset määräaikaiset sopimukset oli määriteltävä uudelleen yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi.

148 Siltä osin kuin on kyse perustelluista syistä, joihin Eulex Kosovo -operaatio on vedonnut perustellakseen 11 määräaikaisen sopimuksen tekemisen, kantaja kiistää tarkemmin sanoen sen, että operaatio olisi järjestelmällisesti rajoitettu sitä koskevan toimeksiannon kestoon, varsinkin kun kyseessä olevien määräaikaisten sopimusten kesto ei vastannut kyseisen toimeksiannon kestoa. Kantaja lisää, että hänen sopimussuhteensa olisi ollut mahdollista asettaa toistaiseksi voimassa olevaksi, koska tehtävien uusimista koskevan päätöksentekomenettelyn avulla sopimus voitiin irtisanoa toistaiseksi voimassa olevaan sopimukseen sovellettavassa määräajassa.

149 Muiden vastaajien tukemana Eulex Kosovo -operaatio katsoo lähinnä, että 11 määräaikaisen sopimuksen tekemiselle oli perustellut syyt.

150 Käsiteltävässä asiassa unionin yleisen tuomioistuimen on viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen sisältyvän välityslausekkeen nojalla arvioitava vuoden 2003 lain 9 §:n, jolla määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lauseke pannaan täytäntöön, säännösten valossa, onko kantajan vaatimus 11 määräaikaisen sopimuksen uudelleenmäärittelystä yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi perusteltu. Asian asiakirja-aineistosta tai asianosaisten väitteistä ei ilmene, ettei vuoden 2003 laki olisi direktiivin 1999/70 tai oikeuden väärinkäytön kieltoa koskevan yleisen oikeusperiaatteen mukainen.

151 Ensinnäkin on kiistatonta, että kantaja otettiin palvelukseen Eulex Kosovo -operaatioon yhteisen toiminnan 2008/124 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen perusteella. Kyseisen artiklan mukaan Eulex Kosovo -operaatiolla oli tarvittaessa mahdollisuus ottaa palvelukseen sopimussuhteista kansainvälistä ja paikallista siviilihenkilöstöä. Koska kyseisessä yhteisessä toiminnassa ei sitä vastoin ole tätä koskevaa täsmennystä, operaation johtajan ja sen jälkeen operaation, kun sille oli myönnetty oikeushenkilöllisyys vuonna 2014, tehtävänä oli päättää kantajalle tarjottavasta sopimustyypistä. Koko kantajan kanssa solmitun sopimussuhteen ajan hänelle tarjottiin siis toistuvasti määräaikaisia sopimuksia.

152 Toiseksi unionin tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan näiden viranomaisten on kussakin tapauksessa tutkittava kaikki asian olosuhteet ja otettava tältä osin huomioon erityisesti niiden perättäisten sopimusten lukumäärä, joita saman henkilön kanssa on tehty tai jotka on tehty samojen työtehtävien suorittamiseksi, sen estämiseksi, että työnantajat käyttävät väärin määräaikaisia työsopimuksia tai -suhteita, mukaan luettuna ne, jotka ulkoisesti vaikuttavat tehdyn sijaishenkilöstön tarpeen kattamiseksi. Vaikka esitettyä perusteltua syytä on arvioitava viimeisen työsopimuksen uudistamiseen nähden, saman työnantajan kanssa aiemmin tehtyjen tämän tyyppisten perättäisten sopimusten olemassaolo, lukumäärä ja kesto voivat olla merkityksellisiä tässä kokonaisarvioinnissa (ks. tuomio 26.1.2012, Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

153 On kiistatonta, että kantaja työskenteli Eulex Kosovo -operaatiossa 5.4.2010–14.11.2014 tehtyjen 11 määräaikaisen sopimuksen nojalla teknisenä vastuuhenkilönä (”IT Officer”). Asiakirja-aineistosta ilmenee, että työsuhteen alkamisen kolmas vuosipäivä osui kahdeksannen määräaikaisen sopimuksen täytäntöönpanoaikaan, joka päättyi 14.6.2013. Vuoden 2003 lain 9 §:n 1 momentin mukaan yhdeksännen määräaikaisen sopimuksen kesto 15.6.2013–14.6.2014 ei kuitenkaan ylittänyt vuotta. Uusien määräaikaisten sopimusten tekemistä koskevaa kieltoa sovellettiin siis viimeksi mainitusta päivästä lähtien. Kymmenes määräaikainen sopimus on siten lähtökohtaisesti määriteltävä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, ellei vuoden 2003 lain 9 §:n 4 momentin mukaisesti ole olemassa perusteltuja syitä, joiden vuoksi kyseisen sopimuksen tekeminen olisi ollut oikeutettua.

154 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeen 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu perusteltujen syiden käsite on ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan määrätylle toiminnalle ominaisia täsmällisiä ja konkreettisia olosuhteita, jotka ovat sellaisia, että niillä voidaan tuossa nimenomaisessa yhteydessä perustella perättäisten määräaikaisten työsopimusten käyttöä. Nämä olosuhteet voivat olla muun muassa seurausta niiden työtehtävien erityisluonteesta, joiden suorittamiseksi

tällaiset työsopimukset on tehty, sekä näille tehtäville luontaisista ominaispiirteistä tai mahdollisesti siitä, että jäsenvaltio pyrkii hyväksyttävään sosiaalipoliittiseen päämäärään (ks. tuomio 26.1.2012, Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

155 Vuoden 2003 lain 7 §:ää on sovellettava mainitun oikeuskäytännön valossa ja tutkittava, oliko käsiteltävässä asiassa olemassa kyseisen lain 9 §:n mukaisesti tällaisia perusteltuja syitä 11 peräkkäisen määräaikaisen sopimuksen tekemiselle 14.6.2014 jälkeen eli yhdeksännen määräaikaisen sopimuksen jälkeen.

156 Tässä yhteydessä on todettava, että oikeudellinen kehys ja ammatillinen kokonaistilanne, joissa kantaja suoritti hänelle uskotut tehtävät Eulex Kosovo -operaatiossa, olivat väliaikaisia. Väliaikaisuus ilmenee muun muassa operaation toimeksiantojen kestosta ja operaation rahoittamiseen tarkoitettujen rahoitusohjeiden kattamista ajanjaksoista, mutta myös sen toimivaltuuksien ja toiminta-alan sekä operaation johtajan toimeksiantojen keston (uudelleen-) määrittämisestä määräajoin. Väliaikaisuudesta ovat osoituksena myös Eulex Kosovo -operaation henkilöstön palvelukseen ottamisen ehdot ja sitä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

157 Ensinnäkin operaation toimeksiantojen kestosta on muistutettava, että neuvosto hyväksyi 10.4.2006 EU-sopimuksen, sellaisena kuin se oli voimassa kyseisenä ajankohtana, ja erityisesti sen 14 artiklan nojalla yhteisen toiminnan 2006/304/YUTP Euroopan unionin suunnitteluryhmän (EUPT) asettamisesta Kosovossa oikeusvaltion alalla ja mahdollisilla muilla aloilla mahdollisesti toteutettavaa EU:n kriisinhallintaoperaatiota varten (EUVL 2006, L 112, s. 19). Neuvosto hyväksyi 11.12.2006 EU-sopimuksen samojen määräysten nojalla yhteisen toiminnan 2006/918/YUTP yhteisen toiminnan 2006/304 muuttamisesta ja voimassaolon jatkamisesta (EUVL 2006, L 349, s. 57), jossa se hyväksyi unionin Kosovossa toteuttamaa kriisinhallintaa koskevan käsitteen. Muun muassa EU-sopimuksen 14 artiklaan perustuvan Eulex Kosovo -operaation perustaminen tapahtui näiden yhteisten toimintojen nojalla yhteisellä toiminnalla 2008/124. Viimeksi mainitun yhteisen toiminnan johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa muistutetaan, että EU-sopimuksen 14 artiklan 1 kohdassa edellytetään rahoituksen osoittamista yhteisen toiminnan koko täytäntöönpanon ajaksi.

158 EU-sopimuksen 14 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin se oli voimassa Eulex Kosovo -operaation perustamisajankohtana, mukaan neuvosto päätti yhteisistä toimista, ja ne koskivat tiettyjä tilanteita, joissa unionin operatiivista toimintaa pidettiin tarpeellisena. Yhteisissä toimissa oli vahvistettava niiden tavoitteet, soveltamisala, unionille niiden toteuttamiseksi tarjottavat keinot, tarvittaessa niiden kesto sekä edellytykset niiden panemiseksi täytäntöön.

159 Yhteisen toiminnan 2008/124 alkuperäisen version 20 artiklan toisen kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan toimen oli määrä päättyä 28 kuukauden kuluttua unionin Kosovossa toteutettavaa oikeusvaltio-operaatiota (Eulex Kosovo) koskevan suunnitelman (operaatiosuunnitelma) hyväksymisestä. Kun otetaan huomioon kyseisen suunnitelman antamispäivä, kyseisen yhteisen toiminnan alkuperäinen toimeksianto päättyi 14.6.2010. Neuvosto jatkoi sen voimassaoloa tämän jälkeen useaan otteeseen peräkkäin kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

160 Sen toimeksiantoa jatkettiin aluksi 14.6.2012 saakka [yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta ja voimassaolon jatkamisesta 8.6.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/322/YUTP (EUVL 2010, L 145, s. 13) 1 artiklan 10 kohta] ja sittemmin 14.6.2014 saakka [yhteisen toiminnan

2008/124 muuttamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta 5.6.2012 annetun neuvoston päätöksen 2012/291/YUTP 1 artiklan 7 kohta) (EUVL 2012, L 146, s. 46)] ja sitten 14.6.2016 asti (päätöksen 2014/349 1 artiklan 9 kohta).

161 Toiseksi neuvoston tehtävänä oli päätöksen 2010/322 antamisesta lähtien vahvistaa kyseisen artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/322, 1 kohdan viimeisen alakohdan säännösten mukaisesti Eulex Kosovo -operaatioon liittyviin menoihin tarkoitetut rahoitusohjeet niiden kattamille ajanjaksoille, jotka sisältyvät yhteisen toiminnan 2008/124 16 artiklan, jonka otsikko on ”Rahoitusjärjestelyt”, myöhempiin versioihin. Nämä rahoitusohjeiden kattamat ajanjaksot kuvastavat sitä väliaikaista talousarviokehystä, johon unionin Eulex Kosovo -operaation kautta Kosovossa toteuttama toimenpide kuului.

162 Operaation perustamisen ja vuoden 2015 ensimmäisen puoliskon välillä operaatioon liittyvien menojen kattamiseen tarkoitetuista rahoitusohjeista, jotka oli alun perin vahvistettu yhteisen toiminnan 2008/124 nojalla 14.6.2009 asti (yhteisen toiminnan 2008/124 16 ja 20 artikla), sittemmin yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 9.6.2009 annetun neuvoston yhteisen toiminnan 2009/445/YUTP nojalla (EUVL 2009, L 148, s. 33) 14.6. 2010 asti (yhteisen toiminnan 2009/445 1 artiklan 1 kohta), määrättiin siten sittemmin neuvoston päätöksillä 14.10.2010 asti (päätöksen 2010/322 1 artiklan 6 kohta), sitten 14.10.2011 asti [yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 15.10.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/619/YUTP 1 artikla (EUVL 2010, L 272, s. 19)], sitten 14.12. 2011 asti [yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 14.10.2011 annetun neuvoston päätöksen 2011/687/YUTP 1 artikla (EUVL 2011, L 270, s. 31)], sitten 14.6.2012 asti [yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 24.11.2011 annetun neuvoston päätöksen 2011/752/YUTP 1 artikla (EUVL 2011, L 310, s. 10)], sitten 14.6.2013 asti (päätöksen 2012/291 1 artiklan 5 kohta), sitten 14.6.2014 asti [yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 27.5.2013 annettu neuvoston päätös 2013/241/YUTP (EUVL 2013, L 141, s. 47)], sitten 14.10. 2014 asti (päätöksen 2014/349 1 artiklan 6 kohta) ja lopuksi 14.6.2015 asti [yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta 29.9.2014 annetun neuvoston päätöksen 2014/685/YUTP 1 artiklan 3 kohta (EUVL 2014, L 284, s. 51)].

163 Eulex Kosovo -operaation toimivallan ja toiminta-alan määrittelyn osalta on kolmanneksi todettava, että niitä mukautettiin kentällä tapahtuvan kehityksen sekä unionin ja Kosovon viranomaisten välisten suhteiden mukaan.

164 Ensinnäkin tämä geopoliittinen ja diplomaattinen epävarmuus ilmenee yhtäältä SEU 28 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan määräyksistä, joiden mukaan on niin, että jos olosuhteet muuttuvat siten, että se vaikuttaa olennaisesti kysymykseen, jossa noudatetaan neuvoston antamaa päätöstä unionin operatiivisen toiminnan käyttöönotosta, neuvosto tarkistaa päätöksen periaatteita ja tavoitteita sekä tekee tarpeelliset päätökset. Sama koski – SEU 28 artiklan 1 kohdan toisella alakohdalla korvatun – EU-sopimuksen 14 artiklan, sellaisena kuin se oli voimassa silloin, kun Eulex Kosovo -operaatio perustettiin vuonna 2008, 2 kohdan määräyksiä. Toisaalta mainittu epävarmuus ilmenee myös siitä, että yhteisen toiminnan 2008/124 muuttamisesta ja voimassaolon jatkamisesta tehtyjen neuvoston eri päätösten johdanto-osan perustelukappaleissa palautetaan toistuvasti mieleen se, että Eulex Kosovo -operaatio oli toteutettava tilanteessa, joka saattaisi huonontua ja joka voisi vaikuttaa haitallisesti alun perin YUTP:n ja sittemmin SEU 21 artiklassa mainittujen ulkoisten toimien tavoitteisiin.

165 Yhteisen toiminnan 2008/124, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/322, 19 artiklan säännösten mukaan neuvoston oli arvioitava viimeistään kuusi kuukautta ennen kyseisen toimen voimassaolon päättymistä, oliko operaation voimassaoloa jatkettava. Kuten kunkin tämän

yhteisen toiminnan jatkamista koskevan päätöksen perustelukappaleista ilmenee, neuvosto on viitannut poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) tältä osin esittämiin suosituksiin (päätöksen 2010/332 johdanto-osan kolmas perustelukappale) ja tämän jälkeen strategiseen tarkasteluun (päätöksen 2012/291 johdanto-osan kolmas perustelukappale ja päätöksen 2014/349 johdanto-osan neljäs perustelukappale].

166 Eulex Kosovo -operaatio esitti tammikuussa 2014 laatimansa Eulex Kosovo -operaation (CMDP, EEAS 00115/14) strategisen tarkastelun (jäljempänä strateginen tarkastelu) toisinnon, jonka turvallisuusluokitus oli osittain poistettu, toiseen prosessinjohtotoimeen antamansa vastauksen liitteenä A5. Neuvosto päätti tämän asiakirjan perusteella päätöksellä 2014/349 muuttaa yhteistä toimintaa 2008/124 ja jatkaa sen voimassaoloa 14.6.2016 saakka. Tältä osin on todettava, että – kuten Eulex Kosovo -operaatio väittää – tästä tarkastelusta ilmenee yhtäältä, että vuonna 2013 Kosovon viranomaiset olivat ilmaisseet toiveensa siitä, että Kosovon valvotun itsenäisyyden päättymistä koskeva menettely aloitetaan ennen yhteisen toiminnan 14.6.2014 tapahtuvaa päättymistä. Kyseiset viranomaiset ehdottivat siten Kosovon pääministerin kabinetin heinäkuussa 2013 laatimassa kirjeessä, joka oli strategisen tarkastelun liitteenä I, siirtymästrategiaa, jonka tarkoituksena oli auttaa operaatiota siirtämään toimeenpanovaltansa asianomaisille Kosovon instituutioille koordinoidusti ja sen toimeksiannon päättäminen kesäkuun 2014 aikana. Tässä yhteydessä mainitut viranomaiset luettelivat mainitussa kirjeessä tiettyjä Eulex Kosovo -operaation toiminta-aloja, jotka niiden oman arvioinnin mukaan voitiin siirtää Kosovon instituutioille.

167 Toisaalta Eulex Kosovo -operaation toiminta-alan uudelleenmäärittelyä suositeltiin nimenomaan näiden Kosovon viranomaisten strategisessa tarkastelussa esittämien toiveiden perusteella. Tältä osin kyseisen tarkastelun 45 kohdassa ehdotettiin erityisesti, että toimeksiannon jäljellä oleva voimassaoloaika paikallisessa tuomioistuinjärjestelmässä pysyisi ennallaan. Samoin operaation toimeksiannon jatkamisesta kesäkuusta 2014 vuoden 2016 kesäkuuhun strategisen tarkastelun 75 kohdassa todettiin nimenomaisesti, että operaatiolle uskottujen uusien tehtävien valossa operaatio olisi paljon pienempi, ja tältä osin ehdotettiin sovittavan 3–4 kuukauden pituisesta siirtymäajasta, jonka oli määrä päättyä vuoden 2014 syys- tai lokakuussa.

168 Lopuksi 20.6.2014 hyväksytystä operaatiosuunnitelman tarkistetusta versiosta (9633/6/14 REV 6) ilmenee, että Eulex Kosovo -operaatio on ilmoittanut toisinnon, jonka turvallisuusluokitus oli osittain poistettu, toiseen prosessinjohtotoimeen antamansa vastauksen liitteenä A7, että yhteiseen toimintaan 2008/124 tehdyt muutokset perustuivat Kosovon viranomaisten pyrkimysten ja strategisessa tarkastelussa esitetyn toteamuksen, jonka mukaan tavoiteltuja päämääriä ei – tapahtuneesta edistyksestä huolimatta – ollut täysin saavutettu kesäkuussa 2014, punnintaan. Näin ollen osastossa 1.2 (”Situation Update”) todettiin nimenomaisesti, että sen toimeksiannon jatkamiseksi kesäkuuhun 2016 oli luotava kumppanuus, jolla pyritään vastaamaan sekä Kosovon viranomaisten toiveisiin ottaa haasteet itse vastaan että haluun varmistaa siirtymäkausi toimialoilla, joilla sovitut tavoitteet oli saavutettu. Siinä täsmennettiin nimenomaisesti, että ”sitoutuneisuus ja vastuullistaminen paikallisella tasolla olivat tulevan toimeksiannon ratkaiseva ominaispiirre”. Eulex Kosovo -operaation uudelleenjärjestelyn toteuttamisesta, jonka oli määrä tulla voimaan 15.10.2014, 4.2.1 osastosta (”Transition Phase”) ilmenee, että 15.6.2014 alkaneen ja 14.10.2014 päättyneen siirtymävaiheen aikana operaatio oli järjestettävä uudelleen operaatiosuunnitelman kyseisen version liitteenä 1 olevan organisaatiokaavion mukaisesti. Mainitusta liitteestä ilmenee kuitenkin, että teknisten palvelujen osalta Information Technology and Software Development -yksikön, johon kantaja kuului, ”Information Technology Officers” -henkilöstön lukumäärää oli tarkoitus laskea kuudesta neljään.

169 Kyseiseen siirtymävaiheeseen sovellettavista periaatteista, jotka koskevat Eulex Kosovo -operaation uudelleenjärjestelyä koskevien päätösten vaikutuksia sen henkilöstön työehtoihin, määrättiin, että jos virkoja lakkautettaisiin, niissä toimivan sopimussuhteisen henkilöstön sopimuksia ei missään tapauksessa uudistettaisi sopimusten voimassaolon päättyessä.

170 Neljänneksi peräkkäisten operaatioiden johtajien toimeksiantojen kestosta on todettava, että se kuvaa jälleen sen väliaikaisen päätöksentekomenettelyn seurauksia, johon unionin Kosovossa Eulex Kosovo -operaation välityksellä toteuttama toimenpide kuului.

171 Näin ollen operaation ensimmäisen johtajan toimeksianto kesti Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation Eulex Kosovo operaation johtajan nimittämisestä (2008/125/YUTP) 7.2.2008 annetun poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) päätöksen Eulex/1/2008 (EUVL 2008, L 42, s. 99) 2 artiklan toisen kohdan säännösten nojalla yhteisen toiminnan 2008/124 päättymiseen saakka. Toimeksianto päättyi 14.10.2010 sen jälkeen, kun päätös Eulex/1/2008 kumottiin Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan nimittämisestä (2010/431/YUTP) 27.7.2010 annetun poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) päätöksen Eulex/1/2010 (EUVL 2010, L 202, s. 10) 2 artiklalla.

172 Operaation toisen johtajan toimeksiannon kesto oli puolestaan ensin päätöksen Eulex/1/2010 nojalla 15.10.2010–14.10.2011, minkä jälkeen sitä jatkettiin kolmeen otteeseen eli 14.6.2012 asti [Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan toimeksiannon jatkamisesta (2011/688/YUTP) 27.7.2010 annetulla poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätöksellä Eulex Kosovo/1/2011 (EUVL 2011, L 270, s. 32)], sitten 14.10.2012 asti [Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan toimeksiannon jatkamisesta (2012/310/YUTP) 12.6. 2012 annetulla poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätöksellä Eulex Kosovo/1/2012 (EUVL 2012, L 154, s. 24)] ja lopuksi 31.1.2013 asti [Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan toimeksiannon jatkamisesta (2012/631/PESC) 12.10.2012 annetulla poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätöksellä Eulex Kosovo/2/2012 (EUVL 2012, L 282, s. 45)].

173 Operaation kolmannen johtajan toimeksiannon kesto oli ensin 1.2.2013–14.6.2014 [Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan nimittämisestä (2012/751/YUTP) 4.12.2012 annettu poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätös Eulex Kosovo/3/2012 (EUVL 2012, L 334, s. 46)], minkä jälkeen sitä jatkettiin 14.10.2014 asti [Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan toimeksiannon jatkamisesta (2014/371/YUTP) 17.6.2014 annetulla poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätöksellä Eulex Kosovo/1/2014 (EUVL 2014, L 180, s. 17)].

174 Kun otetaan huomioon viimeisen määräaikaisen sopimuksen tekeminen ajanjaksolle 15.10.2014–14.11.2014, on lisättävä, että operaation neljäs johtaja nimitettiin ajanjaksolle 15.10.2014–14.6.2015 [Kosovossa toteutettavan Euroopan unionin oikeusvaltio-operaation, Eulex Kosovo, operaation johtajan nimittämisestä (2014/707/YUTP) 9.10.2014 annettu poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätös Eulex Kosovo/2/2014 (EUVL 2014, L 295, s. 59)].

175 Edellä esitetyistä toteamuksista ilmenee, että Eulex Kosovo -operaation johtajien toimeksiantojen kestoa oli rajoitettu, minkä lisäksi ne oli vahvistettu vaihteleville ja epäsäännöllisille ajanjaksoille. Sen lisäksi, että yhdeksän ensimmäistä määräaikaista sopimusta tehtiin kantajan ja silloisen

operaation johtajan välillä, on todettava, että tiedonannon C(2009) 9502, joka oli alun perin erottamaton osa kantajan ja operaation johtajan välistä sopimussuhdetta koskevia määräyksiä, 4 kohdan seitsemännen ja kahdeksannen alakohdan mukaan kansainvälisten toimihenkilöiden palvelussopimuksen keston oli oltava YUTP:tä varten perustetun erityisneuvojan, jonka kanssa kantaja oli tehnyt sopimuksen, palvelukseen ottamista koskevan sopimuksen ehtojen mukainen. Tältä osin on kiistatonta, että kukin niistä operaation johtajista, joiden kanssa kantaja teki yhdeksän ensimmäistä määräaikaista työsopimusta, oli silloisena operaation johtajana YUTP:n erityisneuvoja. Koska Eulex Kosovo -operaatiolla ei ollut oikeushenkilöllisyyttä, oli perusteltua, että kyseisen operaation johtajat tekivät kansainvälisten sopimussuhteisten toimihenkilöiden palvelussopimukset. Kuten Eulex Kosovo -operaatio muistuttaa, viimeksi mainittujen toimeksiantojen kesto oli kuitenkin rajoitettu tiedonannon C(2009) 9502 4 kohdan nojalla. Näissä olosuhteissa operaation johtajat eivät lähtökohtaisesti voineet tehdä omia sopimuksiaan pidempiä palvelussopimuksia.

176 Näin ollen edellä 157–175 kohdassa esitetyistä toteamuksista seuraa, että Eulex Kosovo -operaation perustamisen ja vuoden 2014 toisen vuosipuoliskon välisenä aikana operaation toimeksiannon kestoa siviilikriisinhallintaoperaationa, joka oli alun perin 28 kuukautta, jatkettiin tämän jälkeen kolmeen otteeseen kahdella vuodella. Lisäksi sekä operaation rahoittamiseen tarkoitettujen rahoitusohjeiden kattamat ajanjaksot että operaation eri johtajien toimeksiannot on vahvistettu peräkkäisille, epäsäännöllisille ja epäyhdenmukaisille ajanjaksoille. Lisäksi on todettava, että operaation toimivallan ja toiminta-alan määrittelyä on muutettu sille annetun toimeksiannon täytäntöönpanon, kentällä tapahtuvan toiminnan sekä unionin ja Kosovon viranomaisten välisten suhteiden kehityksen mukaan.

177 Eulex Kosovo -operaation henkilöstön palvelukseen ottamisen ehtojen ja sitä koskevien yksityiskohtaisten järjestelyjen osalta yhteisen toiminnan 2008/124 9 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määrätään lisäksi, että ”[Eulex] Kosovo] muodostuu pääasiassa jäsenvaltioiden tai [unionin] toimielinten lähettämästä henkilöstöstä”. Saman artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaan kukin jäsenvaltio tai unionin toimielin vastasi lähettämästään henkilöstöstä aiheutuvista kuluista, myös matkakuluista komennuspaikkaan ja takaisin, palkoista, terveydenhuollosta ja kulukorvauksista. Saman artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan operaatio saattoi myös ottaa palvelukseen muun muassa sopimussuhteista kansainvälistä siviilihenkilöstöä tarpeen mukaan, jos tarvittavista tehtävistä ei huolehtinut jäsenvaltioiden lähettämä henkilöstö.

178 Eulex Kosovo -operaation henkilöstön palvelukseen ottaminen oli toteutettava ensisijaisesti jäsenvaltioiden tai unionin toimielinten henkilöstön siirtämisellä. Vain toissijaisesti, jos lähetetty henkilöstö ei voinut hoitaa tiettyjä siltä edellytettyjä tehtäviä, operaatio sai ottaa palvelukseen kansainvälistä ja paikallista siviilihenkilöstöä.

179 Nämä henkilöstön palvelussuhteen ehdot Eulex Kosovo -operaatiossa olivat perusteltuja kyseisen operaation toimeksiannon väliaikaisuuden vuoksi, koska – kuten muun muassa edellä 163, 166 ja 177 kohdasta ilmenee – sen kestosta ja kohteesta riippumatta Kosovon viranomaiset saattoivat edelleen muuttaa kyseistä operaatiota tai jopa puuttua sen toimintaan. Nämä olosuhteet, jotka ovat ominaisia Eulex Kosovo -operaation kaltaiselle YUTP:n yhteydessä perustetulle kansainväliselle kriisinhallintaoperaatiolle, oikeuttivat sen, että sen henkilöstö otetaan palvelukseen ensisijaisesti jäsenvaltioiden toimihenkilöiden tai unionin toimielinten toimihenkilöiden tilapäisen siirron perusteella. Yhtäältä on nimittäin niin, että jos kyseisen operaation toimeksiantoa ei olisi uusittu tai se olisi keskeytynyt toteutuksen aikana, olisi ollut mahdollista – ilman että olisi vaarana, että operaatiolle aiheutetaan sellaisia hallinnollisia ja

talousarvioon liittyviä seurauksia, jotka eivät sovi yhteen sen väliaikaisuuden kanssa – saada jäsenvaltiot tai unionin toimielimet välittömästi päättämään sen palvelukseen lähetettyjen työntekijöiden lähettäminen.

180 Näin ollen on niin, että koska kantaja ei ollut jäsenvaltion tai unionin toimielimen lähettämä työntekijä, tehtävät, jotka voitiin antaa hänelle niiden erityisestä kohteesta riippumatta, olivat väistämättä ja suoraan alttiina kansainvälisiin suhteisiin liittyville epävarmuustekijöille, jotka vaikuttivat edellytyksiin ylläpitää Eulex Kosovo -operaatiota alueella, sen toimivaltaan, toiminta-alaan ja rahoittamiseen; lisäksi jäsenvaltioiden valmiuksissa lähettää kentälle operaation vaatimukset täyttäviä kansallisia toimihenkilöitä oli luonnostaan vaihtelua. Nämä edellytykset ja operaation henkilöstön palvelussuhteen ehdot, jotka liittyvät läheisesti ja suoraan operaation väliaikaisuuteen, ovat myös perusteltuja syitä, joilla voidaan oikeuttaa päätös tarjota kansainväliselle siviilihenkilöstölle määräaikaista työsopimusta.

181 Kun otetaan huomioon kaikkien näiden parametrien väliaikainen luonne, yhtäältä sitä, että kantajan suorittaessa tehtäviään Eulex Kosovo -operaatiossa hänelle olisi voitu tarjota sopimusta, johon sisältyy sopimuksen purkamista koskeva lauseke operaation toimeksiannon päättymisen varalta, ja toisaalta, että hänen hoitamallaan toimella vastattiin pysyviin ja jatkuviin tarpeisiin, koskevat kantajan väitteet ovat virheellisiä. Operaation koko henkilöstön, mukaan lukien kansainvälinen siviilihenkilöstö, työnäkymät edellyttivät geopoliittisten tekijöiden perusteella tehtävää päätöstä operaation jatkamisesta ja tässä tapauksessa sen toimivallan ja toiminta-alan määrittelemistä sille annetun toimeksiannon perusteella. Näin ollen kyseisen yksikön luonteeseen kuuluu, että se on tarkoitettu tilapäiseksi, ja se on tässä erityisessä asiayhteydessä riippuvainen rahoituksesta, jota se saa ainoastaan budjettiviranomaiselta toimivaltansa ja toiminta-alansa perusteella, sellaisina kuin poliittinen viranomainen, jonka on määritettävä sen henkilöstön palvelussuhteen ehtojen väliaikaisuus sekä – lähtökohtaisesti yhdeksänteen määräaikaiseen sopimukseen asti – sopimukset alun perin tehneen operaation johtajan toimeksiannon pituus, on ne määritellyt.

182 Näin ollen Eulex Kosovo -operaation kansainvälisen siviilihenkilöstön kanssa tai sen puolesta tekemien sopimusten kesto ei missään tapauksessa voinut ylittää operaation kunkin toimeksiannon eikä – lähtökohtaisesti – varsinkaan rahoitusohjeiden kattamien ajanjaksojen päättymisajankohtaa.

183 Käsiteltävässä asiassa kunkin kantajan ja operaation johtajan välillä tehdyn yhdeksän ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen päättymispäivä sekä kantajan ja itse operaation välillä tehdyn kymmenennen määräaikaisen sopimuksen päättymispäivä oli sama kuin operaation toimeksiannon tai operaation rahoittamiseen tarkoitettujen rahoitusohjeiden kattamien ajanjaksojen päättymispäivä, minkä vuoksi näihin määräaikaisiin sopimuksiin turvautuminen oli välttämätön ja asianmukainen keino, kuten seuraavista toteamuksista ilmenee:

– ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.6.2010 oli sama kuin yhteisten toimien 2008/124 ja 2009/445 mukaisten operaatioiden toimeksiannon ja yhteisessä toiminnassa 2009/445 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson päättymispäivä

– toisen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.10.2010 oli sama kuin päätöksellä 2010/322 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson päättymispäivä

– kolmannen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.10.2011 oli sama kuin päätöksellä 2010/619 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson ja päätöksellä 2010/431 vahvistetun operaation johtajan toimeksiannon päättymispäivä

– neljännen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.10.2011 oli sama kuin päätöksellä 2011/687 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson päättymispäivä

– viidennen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.10.2012 oli sama kuin päätöksellä 2010/322 vahvistetun operaation toimeksiannon päättymispäivä, päätöksellä 2011/752 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson ja päätöksellä 2011/688 vahvistetun operaation johtajan toimeksiannon päättymispäivä

– kuudennen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.10.2012 oli sama kuin päätöksellä 2012/310 vahvistetun operaation johtajan toimeksiannon päättymispäivä

– seitsemännen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 31.1.2013 oli sama kuin päätöksellä 2012/631 vahvistetun operaation johtajan toimeksiannon päättymispäivä

– kahdeksannen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.6.2013 oli sama kuin päätöksellä 2012/291 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson päättymispäivä

– yhdeksännen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.6.2014 oli sama kuin päätöksellä 2012/291 vahvistetun operaation toimeksiannon päättymispäivä, päätöksellä 2013/241 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson ja päätöksellä 2012/751 vahvistetun operaation johtajan toimeksiannon päättymispäivä ja

– kymmenennen määräaikaisen sopimuksen vahvistettu päättymispäivä 14.10.2014 oli sama kuin päätöksellä 2014/349 vahvistetun rahoitusohjeen kattaman ajanjakson päättymispäivä.

184 Lopuksi on todettava, että kun otetaan huomioon sen asiayhteyden, jossa kantajan ja Eulex Kosovo -operaation välinen sopimussuhde kehittyi, väliaikaisuus, joka liittyi läheisesti Eulex Kosovo -operaation toimeksiannon määrittämistä ja täytäntöönpanoa koskeviin täsmällisiin ja konkreettisiin olosuhteisiin, on todettava, että käsiteltävän asian olosuhteissa kansainvälisen siviilihenkilöstön jäsenen, joka kantaja oli kyseisessä operaatiossa, palvelukseen ottamisen osalta oli olemassa perusteltuja syitä, jotka oikeuttivat turvautumaan perättäisiin määräaikaisiin sopimuksiin 14.6.2014 jälkeen eli yhdeksännen määräaikaisen sopimuksen jälkeen. Toisin kuin kantaja väittää, kymmenen ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen tarjoamisessa hänelle ei näin ollen ollut kyseessä väärinkäyttö.

185 Niistä perustelluista syistä, joilla voitiin vuoden 2003 lain 9 §:n mukaisesti oikeuttaa kantajan ja Eulex Kosovo -operaation välisen 11. määräaikaisen sopimuksen tekeminen, kantajalle oli nimenomaisesti ilmoitettu 26.6.2014 päivätyllä kirjeellä, että jäsenvaltioiden 24.6.2014 Eulex Kosovo -operaation uudelleenjärjestelystä tekemän päätöksen seurauksena teknologiavastaavan (IT Officer) toimi, jota hän oli hoitanut Eulex Kosovo -operaatiossa palvelemisensa ajan, lakkautettaisiin 14.11.2014 jälkeen, eikä hänen sopimustaan näin ollen uusittaisi kyseisen päivämäärän jälkeen. Tämä tieto annettiin siis virallisesti tiedoksi kantajalle hieman alle viisi kuukautta ennen hänen työnsä päättymistä kyseisessä operaatiossa eli 14.11.2014 ja hieman alle neljä kuukautta ennen kymmenennen määräaikaisen sopimuksen vahvistettua päättymispäivää

14.10.2014. Kirjeessä esitettiin lisäksi nimenomaisesti ne syyt, joiden vuoksi hänelle ei voitaisi 14.11.2014 jälkeen tarjota operaatiossa uuden palvelussopimuksen tekemistä niistä tehtävistä, joita hän oli siihen asti hoitanut työsuhteissaan siihen.

186 Eulex Kosovo -operaatio ehdotti 26.6.2014 päivätyn kirjeen mukaisesti tässä erityisessä asiayhteydessä, joka liittyi suoraan ja läheisesti Eulex Kosovo -operaation uudelleenjärjestelyyn, josta päätettiin kesäkuussa 2014, kymmenennen määräaikaisen sopimuksen päättyessä 14.10.2014, että kantajalle tarjottaisiin viimeistä määräaikaista sopimusta 15.10.2014 ja 14.11.2014 väliseksi ajaksi. Kantaja oli siis täysin tietoinen syistä, joiden vuoksi hänelle tarjottiin viimeistä määräaikaista sopimusta, olosuhteista, joissa sitä tarjottiin, sekä siitä, että kun otetaan huomioon operaation uudelleenjärjestely ja hänen siihen asti hoitamansa toimen lakkauttaminen, hänen työsopimuksensa uusiminen niiden tehtävien osalta, joita hän oli hoitanut, ei tullut kyseeseen. Tämä erityinen seikka kuvastaa täydellisesti Eulex Kosovo -operaation kaltaisen YUTP-operaation erittäin väliaikaista ja sattumanvaraista luonnetta ja näin ollen sen olemassaoloa sinänsä. Lukuun ottamatta sitä, että 21 artiklaan on sisällytetty unionin tuomioistuimet nimeävä välityslauseke, kyseisen sopimuksen määräykset eivät myöskään eronneet kymmenennen määräaikaisen sopimuksen määräyksistä.

187 Edellä 185 ja 186 kohdassa esitetyistä toteamuksista ilmenee, että Eulex Kosovo -operaation toimeksiannon väliaikaisuuteen ja jatkuvuuteen liittyvien perusteltujen syiden lisäksi sen keston, sisällön ja rahoituksen osalta, jotka oikeuttivat kymmenen ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen tekemisen, oli olemassa muita perusteltuja syitä, jotka oikeuttivat vielä konkreettisemmin ja yksityiskohtaisemmin operaation päätöksen tarjota kantajalle viimeisen määräaikaisen sopimuksen tekemistä vain yhdeksi kuukaudeksi. Tämä tarjous oli näiden perusteltujen syiden vuoksi välttämätön ja asianmukainen keino niiden tarpeiden täyttämiseksi, joiden perusteella sopimussuhde oli solmittu. Kyseisen määräaikaisen sopimuksen päättymispäivä oli nimittäin sama kuin se, jona hänen siihen asti hoitamansa toimi oli lakkautettava neuvoston päättämän operaation uudelleenjärjestelyn ja sen operaation suorittaman täytäntöönpanon yhteydessä eli 15.11.2014.

188 Näin ollen oli ensinnäkin olemassa perusteltuja syitä, joilla 11 määräaikaista sopimusta voitiin vuoden 2003 lain 9 §:n mukaisesti perustella. Näin ollen siinä, että kantajalle tarjottiin viimeisen määräaikaisen sopimuksen tekemistä, ei ollut kyse väärinkäytöstä. Tämän jälkeen, kun otetaan huomioon edellä 184 ja 187 kohdassa esitetyt seikat, vaatimus 11 määräaikaisen sopimuksen uudelleenmäärittelystä yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi on näin ollen hylättävä perusteettomana. Edellä tämän tuomion 82 kohdassa esitetyn mukaisesti kantajan ja kahden ensimmäisen, edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun operaation välillä tehtyjen määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittelyä koskeva vaatimus on näin ollen myös hylättävä.

189 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa kantajan täydentävillä väitteillä. Näin on ensinnäkin sen väitteen osalta, jonka mukaan sopimussuhde määritellään uudelleen automaattisesti toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, jos 11 määräaikaista sopimusta on allekirjoitettu aina sen jälkeen, kun hän on aloittanut työskentelyn.

190 Vaikka on kiistatonta, että kaikki 11 määräaikaista sopimusta on allekirjoitettu niiden voimaantulon jälkeen, on riittävää todeta, että sääntö, johon kantaja vetoaa, perustuu työsopimuksista 3.7.1978 annetun Belgian lain (Moniteur belge 22.8.1978, s. 9277) 9 §:n säännöksiin. Kuten edellä 139 kohdassa on todettu, nyt käsiteltävässä asiassa sovellettava kansallinen oikeus on Irlannin lainsäädäntö, joka ei olennaisilta osin sisällä vastaavaa sopimusmuodollisuuksia koskevaa sääntöä. Tämä väite ei siis ole perusteltu.

191 Toiseksi on hylättävä myös väite, jonka mukaan kantajalle ei ollut ilmoitettu hänen verotuksellisista ja sosiaalista oikeuksistaan ennen ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen allekirjoittamista, koska kaikkia sopimuksiin olennaisesti kuuluvia asiakirjoja ja erityisesti tiedonantoa C(2009) 9502 ei ollut annettu tiedoksi. Hän väittää tältä osin, että koska asiaan vaikuttavista seikoista tietoisena annettu suostumus 11 määräaikaiseen sopimukseen puuttuu ja koska tietoja 11 määräaikaiseen sopimukseen sovellettavista oikeussäännöistä ei ollut, nämä sopimukset ovat pätemättömiä, ja että tästäkin syystä sopimussuhde on määriteltävä uudelleen yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi.

192 Eulex Kosovo -operaatio kiistää kantajan suostumukseen liittyvän sopimusvirheen olemassaolon.

193 Siitä väitteestä, jonka mukaan kantajalle ei ilmoitettu hänen verotuksellisista ja sosiaalista oikeuksistaan ennen ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen allekirjoittamista, on todettava, että – kuten edellä 113 kohdassa on todettu – tiedonanto C(2009) 9502 oli tosiasiallisesti toimitettu hänelle ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista.

194 On kiistatonta, että kyseisessä tiedonannossa, joka oli olennainen osa kantajan ja Eulex Kosovo -operaation johtajan välillä tehtyjä yhdeksää ensimmäistä määräaikaista sopimusta, viitattiin nimenomaisesti työsuhteisiin sovellettavien sääntöjen lisäksi kaikkiin kantajan sosiaalisiin ja verotuksellisiin oikeuksiin. Lisäksi on todettava, että 9.2.2010 päivätyssä sähköpostiviestissä, jolla kantajalle toimitettiin tiedonanto C(2009) 9502 (ks. edellä 113 kohta), operaation henkilöstöosasto täsmensi hänen työtarjouksensa laatimiseksi noudatettavan menettelyn ja yksityiskohtaiset säännöt, joita sovellettiin muun muassa hänen palkkaluokkansa ja palkkansa määrittämiseen. Tämän jälkeen kantaja palautti operaatiolle tätä tarkoitusta varten asuinpaikkaa koskevan ilmoituslomakkeen, joka oli asianmukaisesti täytetty ja päivätty 22.2.2010. Tämän jälkeen operaatio yhtäältä ilmoitti kantajalle 18.3.2010 lähetetyllä sähköpostiviestillä muun muassa hänen 9.2.2010 päivätyn sähköpostiviestin jälkeen toimittamiensa asiakirjojen perusteella palkkaluokasta, johon hän kuuluu toimensa perusteella, hänen ura-alueestaan, palkkatasostaan ja muista palkkaeduista, työtunneista ja työajoista operaatiossa sekä hänen vuosilomaansa ja toiminnan riskialttiilla alueella kattavaan vakuutukseen liittyvistä oikeuksistaan. Toisaalta operaatio kehotti kantajaa hyväksymään kyseisen 18.3.2010 päivätyn sähköpostiviestin liitteenä olevan työtarjouksen ja ilmoittamaan saapumisensa tarkan päivämäärän täsmentäen samalla, että hänellä oli oikeus etukäteen pyytää kaikkia tarpeellisiksi katsomiaan tietoja. Kantaja palautti kyseisen työtarjouksen, jossa täsmennettiin hänen toimensa, palkkaluokkansa, palkkansa sekä hänen alkuperäisen, 25.3.2010 allekirjoitetun ja päivätyn määräaikaisen sopimuksensa päättymispäivä.

195 Kaikista edellä esitetyistä toteamuksista ilmenee, että kantaja teki ensimmäisen määräaikaisen sopimuksen Eulex Kosovo -operaation kanssa täysin tietoisena työolojensa ja sosiaalisten ja verotuksellisten oikeuksiensa perusteista. Kantaja ei ole myöskään kirjelmissään väittänyt, että operaation kanssa myöhemmin tehtyihin kymmeneen peräkkäiseen määräaikaiseen sopimukseen liitettyjä asiakirjoja ei olisi annettu hänen käyttöönsä. Viimeisestä määräaikaisesta sopimuksesta on todettava, että – kuten edellä 138 kohdassa on todettu – kantajan sosiaalisia ja verotuksellisia oikeuksia koskevat tiedot sisältyivät sopimusmääräyksiin sinänsä. Viimeiseen määräaikaiseen sopimukseen oli liitetty vain hänen toimenkuvansa, palkkataulukko ja toimihenkilön yksilöintilomake (”Beneficiary form” eli ”Designation form”).

196 Kolmanneksi kantajan väite, joka koskee vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentin rikkomista, ei myöskään ole perusteltu.

197 Kuten edellä 87 kohdassa on todettu, kantaja väittää tässä yhteydessä, että vuoden 2003 lain 8 §:n säännösten rikkominen johtaa ipso facto määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittelyyn toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi. Samoin vastauksena kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn uuteen kysymykseen kantaja on nimenomaisesti todennut, että hänen työsuhteensa laittomaan päättämiseen liittyvä sopimukseen liittyvien vahinkojen korvaamista koskeva vaatimus perustuu hänen operaation puitteissa solmimansa sopimussuhteen uudelleenmäärittelyyn ”vuoden 2003 [lain 9 §:n] soveltamisen” perusteella.

198 Vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentissa säädetään, että kun työnantaja ehdottaa määräaikaisen sopimuksen uusimista, sen on ilmoitettava työntekijälle kirjallisesti viimeistään työsopimuksen uusimispäivänä perustellut syyt, joiden vuoksi työsopimus on oikeutettu ja joiden vuoksi toistaiseksi voimassa olevaa sopimusta ei ole tarjottu. Mainitun lain 8 §:n 4 momentissa säädetään, että jos työnantaja ei ole toimittanut näitä tietoja kirjallisesti tai jos kyseiset tiedot ovat epämääräisiä ja moniselitteisiä, on määrättävä asianmukaisista ja kohtuullisista seurauksista käsiteltävän asian olosuhteissa.

199 Aluksi on todettava yhtäältä, että vuoden 2003 lain 8 §:n 4 momentin säännöksissä säädetään, että jos kyseisen pykälän 2 momentissa säädettyä kirjallista ennakkoilmoitusta koskevaa velvollisuutta ei noudateta, on määrättävä asianmukaisista ja kohtuullisista seurauksista käsiteltävän asian olosuhteissa; Irlannin lainsäätäjä ei sitä vastoin ole säätänyt, että tällaisena seurauksena voisi olla kyseessä olevien määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittely. Nämä säännökset poikkeavat tältä osin vuoden 2003 lain 9 §:n 3 momentin säännöksistä, joista ilmenee, että lainsäätäjä on tällä kertaa nimenomaisesti säätänyt, että jos viimeksi mainitun pykälän 1 ja 2 momenttia rikotaan, kyseinen määräaikainen työsopimus määritellään uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi.

200 Toisaalta irlantilaisten tuomioistuinten oikeuskäytännöstä ja erityisesti Labour Courtin (työoikeudellisten asioiden alioikeus, Irlanti) 24.2.2009 antamasta tuomiosta National University of Ireland Maynoth v. Dr. Ann Buckley (FTD092), josta asianosaisia kehotettiin esittämään mahdolliset huomautuksensa kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä, ilmenee, että sovellettaessa oikeudenmukaisella tavalla vuoden 2003 lain 8 §:n 4 momentin säännöksiä kyseisten tuomioistuinten määräämä asianmukainen ja kohtuullinen seuraus vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentin rikkomisesta tilanteessa, jossa perustellut syyt oikeuttaisivat toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen tekemisen, voi olla rahallinen korvaus.

201 Siltä osin kuin on kyse vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentin väitetystä rikkomisesta käsiteltävässä asiassa, voidaan katsoa, että vaatimuksia kirjallisten tietojen, jotka eivät ole epämääräisiä tai moniselitteisiä, toimittamisesta etukäteen on kyllä noudatettu tehtäessä 11. määräaikaista sopimusta, jonka täytäntöönpano alkoi 15.10.2014. Eulex Kosovo -operaatio nimittäin totesi 26.6.2014 päivätyssä kirjeessä selvästi ja yksiselitteisesti, että koska kantajan toimi lakkautettaisiin 15.11.2014 alkaen, kymmenennen määräaikaisen sopimuksen päättyessä se voisi tarjota hänelle ainoastaan vielä yhtä määräaikaista sopimusta. Kuten edellä 185–187 kohdasta ilmenee, esitetty syy oli vuoden 2003 lain 7 §:ssä tarkoitettu perusteltu syy, koska se liittyy suoraan ajallisiin tekijöihin, jotka luonnehtivat tehtävän luonnetta.

202 Toisin kuin Eulex Kosovo -operaatio väittää ja kuten kantaja väittää kolmanteen prosessinjohtotoimeen antamassaan vastauksessa, 2.–10. määräaikaisen sopimuksen määräyksistä, mukaan lukien niihin liitetyt asiakirjat, tai kuudesta henkilökohtaisesta arviointikertomuksesta ei kuitenkaan ilmene, että kyseinen operaatio olisi vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentin mukaisesti muodollisesti ja erityisesti ilmoittanut kantajalle kirjallisesti ja

ennen uusittujen määräaikaisten sopimusten voimaantuloa perustellut syyt, joiden vuoksi se tarjosi tälle määräaikaisia sopimuksia eikä olisi voinut tarjota toistaiseksi voimassa olevaa sopimusta. Eulex Kosovo -operaatio vetoaa tältä osin tietoihin, jotka sisältyvät sen mukaan kyseisiin henkilökohtaisiin arviointikertomuksiin ja määräaikaisten sopimusten liitteinä oleviin asiakirjoihin, jotka koskevat Eulex Kosovo -operaatiolle ominaisia ajallisia tekijöitä eli erityisesti operaation tai sen peräkkäisten johtajien toimeksiantojen lyhytkestoisuutta tai sen säännöllisin väliajoin myönnettävien määrärahojen lyhyttä kestoa.

203 On kuitenkin todettava, että yhtäältä on selvää, ettei 2.–10. määräaikaista sopimusta ole allekirjoitettu ennen niiden kunkin voimaantulopäivää. Toisin kuin vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentissa säädetään, niihin sisältyviä kirjallisia tietoja ei näin ollen voitu muodollisesti ja erityisesti saattaa kantajan tietoon ennen kyseisiä päivämääriä.

204 Toisaalta on myös todettava, että kuudesta henkilökohtaisesta arviointikertomuksesta osa koski useiden määräaikaisten sopimusten kattamia työskentelykausia, joten vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentissa säädettyä tiedottamisvelvollisuutta ei selvästikään voitu noudattaa tällä tavalla uusittaessa kutakin 2.–9. määräaikaisesta sopimuksesta. Näin on esimerkiksi neljännen henkilökohtaisen arviointikertomuksen osalta, joka koski kuudennen, seitsemännen ja kahdeksannen määräaikaisen sopimuksen piiriin kuuluvaa ajanjaksoa 15.6.2012–14.6.2013. Kantajalle ei siis selvästikään ilmoitettu kirjallisesti perusteltuja syitä, jotka oikeuttivat seitsemännen ja kahdeksannen määräaikaisen sopimuksen tarjoamisen hänelle.

205 Kuuden henkilökohtaisen arviointikertomuksen osalta on tosin totta, että toinen henkilökohtainen arviointikertomus, joka koski ajanjaksoa 15.10.2010–20.7.2011, sisälsi maininnan ”operaation nykyinen päättymispäivä: 14.10.2011”. Tämä tieto osoittautuu kuitenkin virheelliseksi. Kuten edellä olevasta 160 kohdasta ilmenee, toisen henkilökohtaisen arviointikertomuksen allekirjoittamispäivänä eli 8.8.2011 operaation toimeksiantoa oli nimittäin jatkettu 14.6.2012 asti sen jälkeen kun päätös 2010/322 annettiin. Kuten edellä olevista 162 ja 172 kohdasta ilmenee, päivämäärä 14.10.2011 vastasi sekä operaation rahoittamiseen tarkoitettujen rahoitusohjeiden kattaman ajanjakson päättymistä että silloisen operaation johtajan toimeksiannon päättymistä.

206 Edellä esitetystä seuraa, että sen lisäksi, että Eulex Kosovo -operaatiolla ei ollut tyhjentävää tietoa 2.–10. määräaikaisen sopimuksen uusimisesta, tiedot, joihin Eulex Kosovo -operaatio vetoaa niiden osalta, olivat tietyiltä osin moniselitteisiä ja jopa virheellisiä eivätkä siten vastanneet vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentin vaatimuksia erityisistä ja etukäteen toimitettavista tiedoista.

207 Näin ollen kantaja vetoaa perustellusti vuoden 2003 lain 8 §:n 2 momentin säännösten rikkomiseen.

208 Sen sijaan niistä asianmukaisista ja kohtuullisista seurauksista, joita mainitun rikkomisen perusteella on määrättävä vuoden 2003 lain 8 §:n 4 momentin perusteella, on muistutettava, että unionin tuomioistuimissa käytävää menettelyä koskevista säännöistä ja erityisesti Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklasta sekä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklasta ja 84 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että lähtökohtaisesti asianosaiset määrittävät ja rajaavat oikeudenkäynnin ja että unionin tuomioistuimet eivät voi ratkaista asiaa ultra petita (ks. tuomio 17.9.2020, Alfamicro v. komissio, C-623/19 P, ei julkaistu, EU:C:2020:734, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tarkemmin sanottuna silloin, kun asia saatetaan unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi sopimusasioita käsittelevänä tuomioistuimena SEUT 272 artiklan

nojalla, sen on ratkaistava asia yksinomaan oikeudellisten seikkojen ja tosiseikkojen perusteella, sellaisina kuin asianosaiset ovat ne määrittäneet (ks. tuomio 17.9.2020, Alfamicro v. komissio, C-623/19 P, ei julkaistu, EU:C:2020:734, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

209 Kuten edellä 197 kohdassa on todettu, siltä osin kuin kantaja vetoaa vuoden 2003 lain 8 §:n säännösten rikkomiseen, hän on kuitenkin yhtäältä nimenomaisesti ilmoittanut vaativansa kyseisen rikkomisen ipso facto aiheuttamaa määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittelyä toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi. Toisaalta hän muistutti selvästi, että hänen työsuhteensa laitonta päättymistä koskeva vahingonkorvausvaatimus perustuu siihen, että hänen peräkkäiset työsuhteensa operaatioihin, joiden parissa hän työskenteli, on määritelty uudelleen vuoden 2003 lain 9 §:n mukaisesti. Edellä 199 ja 200 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee kuitenkin, ettei tällaista uudelleenmäärittelyä koskevaa vaatimusta voida hyväksyä pelkästään sillä perusteella, että vuoden 2003 lain 8 §:ää on rikottu. Näin on etenkin silloin, kun – kuten edellä 188 kohdassa on todettu – käsiteltävässä asiassa on vuoden 2003 lain 9 §:n mukaisesti olemassa perusteltuja syitä 11 perättäisen määräaikaisen sopimuksen tekemiselle.

210 Kaiken edellä esitetyn perusteella vaatimus, jonka mukaan perättäiset määräaikaiset sopimukset on määriteltävä uudelleen yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, on hylättävä.

b) Kaikkien sopimukseen liittyvien vahinkojen korvaamista koskeva vaatimus

211 Kantajan ensimmäisessä vaatimuskohdassa esittämä sopimukseen liittyvien vahinkojen korvaamista koskeva vaatimus perustuu määräaikaisten sopimusten uudelleenmäärittelyyn yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi sen perusteella, että vastaajat ovat käyttäneet väärin perättäisiä määräaikaisia sopimuksia ja rikkoneet sääntöjä, jotka koskevat Belgian tai Irlannin oikeuden nojalla sovellettavia sopimusmuodollisuuksia. Hän vetoaa tässä yhteydessä niiden sosiaalisten oikeuksien, joita hänellä olisi täytynyt olla erityisesti sosiaaliturvan ja eläkkeen, mutta myös työsopimukseen liittyvän tiedottamisen, neuvottelemisen, ilmoittamisen ja sopimuksen päättämisen osalta toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen järjestelmässä työskentelevänä työntekijänä, loukkaamiseen. Kantaja vaatii siis, että hänelle palautetaan taannehtivasti kaikki oikeudet, jotka hänellä olisi pitänyt olla tällaisen sopimuksen tekemisen perusteella.

212 Vastaajat kiistävät kantajan väitteet.

213 Tältä osin on todettava ensinnäkin, että edellä 82 ja 188 kohdassa esitetyn päätelmän mukaisesti Eulex Kosovo -operaation väitetysti toteuttamaa määräaikaisten sopimusten väärinkäyttöä koskeva väite on hylättävä samoin kuin näin ollen vaatimus kantajan Eulex Kosovo -operaation ja tämän seurauksena edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kahden ensimmäisen operaation kanssa solmiman sopimussuhteen uudelleenmäärittelystä toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi.

214 Toiseksi, kuten edellä 189–195 kohdasta ilmenee, kantaja moittii Eulex Kosovo -operaatiota virheellisesti siitä, että se rikkoi 11 määräaikaisen sopimuksen tekemistä koskevia muotosääntöjä ja työntekijälle tiedottamista koskevia sääntöjä, ja vetoaa siten näiden sopimusten pätemättömyyteen suostumuksen antamiseen liittyvän sopimusvirheen perusteella.

215 Näin ollen kantajan ensimmäisen vaatimuskohdan yhteydessä väittämän sopimukseen liittyvän vahingon korvaamista koskeva vaatimus on hylättävä perusteettomana.

216 Edellä 188 ja 215 kohdassa esitetyt päätelmät huomioon ottaen ensimmäiseen vaatimuskohtaan sisältyvät vaatimukset on hylättävä perusteettomina, eikä näin ollen ole tarpeen lausua vastaajien edellä 74 kohdassa esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä, joka koskee näiden vaatimusten tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 26.2.2002, neuvosto v. Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, 52 kohta ja tuomio 1.12.1999, Boehringer v. neuvosto ja komissio, T-125/96 ja T-152/96, EU:T:1999:302, 143 ja 146 kohta).

2. Ensisijaisesti esitetty sopimussuhteen ulkopuolisen vahingon korvaamista koskeva ensisijainen vaatimus (toinen vaatimuskohta)

217 Toisen vaatimuskohdan, joka on niin ikään esitetty ensisijaisesti, osalta kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta yhtäältä toteamaan, että kun neuvosto, komissio ja EUH päättivät hänen ollessaan palveluksessa unionin kansainvälisissä operaatioissa hänen ottamisestaan palvelukseen sopimussuhteisen kansainvälisen siviilihenkilöstön jäseneksi – eivätkä väliaikaiseksi toimihenkilöksi palvelussuhteen ehtojen perusteella – ne rikkoivat eri oikeussääntöjä, erityisesti tiettyjä ”perustamissopimuksen” määräyksiä, ja kohtelivat häntä syrjivästi. Toisaalta kantaja vaatii näistä lainvastaisista menettelyistä hänelle aiheutuneiden erilaisten taloudellisten ja henkilöstösääntöjen rikkomisesta aiheutuneiden vahinkojen osalta, että nämä kolme vastaajaa velvoitetaan korvaamaan hänelle määrä, jonka asianosaiset määrittävät unionin yleisen tuomioistuimen vahvistamassa määräajassa.

218 Neuvosto, komissio, EUH ja Eulex Kosovo -operaatio kiistävät kantajan väitteet. Lisäksi kantajan toiseen prosessinjohtotoimeen antamaa vastausta, jonka mukaan hänen toiseen vaatimuskohtaan perustuva vahingonkorvausvaatimuksensa perustui SEUT 268 artiklaan ja SEUT 340 artiklan toiseen kohtaan, koskevissa huomautuksissaan komissio ja EUH väittivät, että kyseinen vaatimus on jätettävä tutkimatta.

219 Aluksi on muistutettava, että – kuten edellä 60 kohdassa on todettu – ensisijaisesti esitetty toinen vaatimuskohta perustuu SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan määräyksiin ja sillä pyritään saamaan neuvosto, komissio ja EUH korvaamaan sopimussuhteen ulkopuolinen vahinko, jota kantajalle on väitetysti aiheutunut niiden toteuttamasta operaatioiden kansainvälisen siviilihenkilöstön palvelukseenottopolitiikasta.

220 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo ensisijaisesti, että huolimatta siitä, että komission ja EUH:n esittämä toinen vaatimuskohta on jätettävä tutkimatta, edellä 79 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti kyseisen vaatimuskohdan sisältämä asiakysymys on syytä tutkia ensin prosessiekonomian ja hyvän oikeudenhoidon turvaamiseksi, jotta pääasian asianosaisille voidaan antaa lopullinen ja hyödyllinen vastaus mainittuun kohtaan.

221 On muistutettava, että SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan ”sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti”. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unioni on SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetussa sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elintensä lainvastaisesta menettelystä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: unionin toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiassa syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 47 kohta).

222 Nämä edellytykset ovat kumulatiivisia. Tästä seuraa, että jos yksikin näistä edellytyksistä jää täyttymättä, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan, eikä ole tarpeen tutkia muita edellytyksiä (ks. vastaavasti tuomio 7.12.2010, Fahas v. neuvosto, T-49/07, EU:T:2010:499, 93 kohta ja määräys 17.2.2012, Dagher v. neuvosto, T-218/11, ei julkaistu, EU:T:2012:82, 34 kohta).

223 Lisäksi unionin toimielinten lainvastaisen menettelyn olemassaoloa koskevana edellytyksenä on sellaisen oikeussäännön, jolla on tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeinen rikkominen (ks. vastaavasti tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

224 Käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin todettava oikeussääntöjen, erityisesti primaarioikeuden, väitetystä rikkomisesta, että kantaja viittaa kannekirjelmän alaviitteessä 63 unionin yleistä aineellista oikeutta koskevan teoksen otteeseen, jossa viitataan EY 39 ja EY 42 artiklaan, täsmentämättä sen määräyksiä. On muistutettava, että nämä artiklat sisältyivät EY:n perustamissopimuksen kolmannen osan, jonka otsikko on ”Yhteisön politiikka”, III osaston, jonka otsikko on ”Henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus”, I lukuun, jonka otsikko on ”Työntekijät”, ja että työntekijöiden vapaa liikkuvuus unionissa turvataan (SEUT 75 artikla (aiemmin EY 39 artikla). SEUT 48 artiklan (aiemmin EY 42 artikla) nojalla lainsäätäjä toteuttaa sellaiset sosiaaliturva-alan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen työntekijöiden vapaan liikkuvuuden toteuttamiseksi. Koska käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva työsuhde on solmittu ja pantu täytäntöön yksinomaan unionin alueen ulkopuolella, nyt käsiteltävä asia ei liity mitenkään siihen, että kantaja olisi käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen työntekijänä, minkä vuoksi väite, jonka mukaan kolmen ensimmäisen vastaajan harjoittama syrjintä ”on ristiriidassa perustamissopimuksen kanssa”, on selvästi perusteeton.

225 Toiseksi väitteestä, jonka mukaan neuvosto, komissio ja EUH ovat käyttäneet väärin harkintavaltaansa, kantaja väittää lähinnä, että ne ovat ottaneet käyttöön ja käyttäneet operaatioiden henkilöstön palvelukseen ottamista koskevaa järjestelmää primaarioikeuden määräysten vastaisesti. Hän väittää lisäksi, että toimielimet ovat itse saaneet tiedon oikeudellisista ja taloudellisista riskeistä ja maineen vahingoittumisesta, joita eri YUTP-operaatioiden ja kansainvälisen siviilihenkilöstön välillä tehdyistä sopimuksista aiheutui. Tältä osin kantaja viittaa yhtäältä komission ulkopolitiikan välineiden hallinnon (Service for Foreign Policy Instruments) laatimaan vuoden 2012 toimintakertomukseen ja toisaalta asiakirjoihin, jotka ulkosuhdeneuvosten työryhmä (RELEX) oli laatinut neuvostolle.

226 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEU 28 artiklan, jolla korvattiin EU-sopimuksen 14 artikla, sellaisena kuin se oli voimassa Eulex Kosovo -operaation perustamisajankohtana, kyseistä 14 artiklaa muuttamalla (ks. edellä 158 kohta), 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että kun kansainvälinen tilanne edellyttää unionin operatiivista toimintaa, neuvosto tekee tarvittavat päätökset, joissa vahvistetaan niiden tavoitteet, soveltamisala, unionille niiden toteuttamiseksi tarjottavat keinot, tarvittaessa niiden kesto sekä edellytykset niiden panemiseksi täytäntöön. Näin ollen on todettava, että YUTP:n erityisessä asiayhteydessä neuvoston tehtävänä on päättää unionin käyttöön annettavista keinoista ja kyseisen unionin operatiivisen toiminnan perusteella tekemiensä päätösten täytäntöönpanon edellytyksistä. Koska tässä määräyksessä ei aseteta mitään rajoitusta siinä tarkoitettujen keinojen osalta, on katsottava, että ne liittyvät muun muassa kyseisen toiminnan käyttöön annettuihin henkilöstöresursseihin.

227 Neuvosto määräsi näiden YUTP:tä koskevien erityismääräysten, sellaisina kuin ne olivat jo EU-sopimuksen 14 artiklassa, sellaisena kuin se oli voimassa vuonna 2008, perusteella yhteisen toiminnan 2008/124 9 artiklan 3 kohdassa, että Eulex Kosovo -operaatio saattoi ottaa

palvelukseen tarpeen mukaan myös sopimussuhteista kansainvälistä siviilihenkilöstöä ja paikallista henkilöstöä. Kansainvälisen siviilihenkilöstön palvelussuhteen ehtojen osalta neuvosto on ensinnäkin päättänyt yhteisen toiminnan 2008/124, sellaisena kuin se oli alkuperäisessä muodossaan, 10 artiklan 3 kohdasta ilmenevän mukaisesti, että ”kansainvälisen – – siviilihenkilöstön työehdot sekä oikeudet ja velvollisuudet [määritettiin] operaation johtajan ja henkilöstön jäsenten välisissä sopimuksissa”. Tämä säännös oli pysynyt muuttumattomana siihen asti, kunnes annettiin päätös 2014/349, jolla sitä muutettiin sen huomioon ottamiseksi, että Eulex Kosovo -operaatiolle oli myönnetty oikeushenkilöllisyys sen 15 a artiklan nojalla, joka kyseisellä päätöksellä lisättiin yhteiseen toimintaan 2008/124. Tässä säännöksessä on siten sittemmin viitattu Eulex Kosovo -operaation ja henkilöstön jäsenten välisiin sopimuksiin.

228 Edellä esitetyistä toteamuksista ilmenee, että Eulex Kosovo -operaatiota koskevissa säännöksissä on nimenomaisesti vahvistettu oikeudellinen perusta, jonka nojalla operaation johtaja ja sen jälkeen operaatio voivat ottaa palvelukseen sopimussuhteista kansainvälisiä siviilihenkilöstöä nimenomaan YUTP:tä koskevien primaarioikeuden määräysten perusteella.

229 Lisäksi kantaja vetoaa turhaan yhtäältä komission ulkopolitiikan välineiden hallinnon laatimaan vuoden 2012 vuotuiseen toimintakertomukseen, joka sisältää ehdotuksen palvelussuhteen ehtojen soveltamisesta YUTP-operaatioiden sopimussuhteisiin toimihenkilöihin, joka ehdotus on laadittu ”oikeudellisten ja taloudellisten riskien ja maineen vahingoittamisen välttämiseksi”, ja toisaalta asiakirjoihin, jotka RELEX-työryhmä oli laatinut neuvostolle ja jotka sisältävät kansainvälisen siviilihenkilöstön jäseniin sovellettavaa uutta oikeudellista kehystä koskevia ehdotuksia. Vaikka tällaisten ehdotusten olemassaolo olisikin näytetty toteen, on todettava, että kantaja ei ole osoittanut, millä tavoin se, että niitä ei ole hyväksytty, merkitsisi sellaisenaan sellaisen oikeussäännön, jolla on tarkoitus antaa oikeuksia yksityisille, riittävän ilmeistä rikkomista.

230 Toiseksi kantaja väittää yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteiden väitetystä loukkaamisesta virheellisesti ensinnäkin, että Eulex Kosovo -operaation sopimussuhteisen henkilöstön eri jäseniä olisi syrjitty sellaisten erilaisten kansallisten säännösten soveltamisen vuoksi, joihin tiedonannosta C(2009) 9502 peräisin olevissa sopimusmääräyksissä viitattiin. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tapauksia kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. tuomio 10.10.2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämän oikeuskäytännön perusteella on katsottava, että huolimatta siitä, että kansainvälisen siviilihenkilöstön jäsenet ovat tehneet erikseen sopimuksensa Eulex Kosovo -operaation kanssa, näitä henkilöstön jäseniä kohdellaan samojen ja heitä koskevissa sopimuksissa samalla tavalla ilmaistujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti (ks. vastaavasti määräys 30.9.2014, Bitiqi ym. v. komissio ym., T-410/13, ei julkaistu, EU:T:2014:871, 35 kohta). Tämä väite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

231 Toiseksi kantaja väittää myös virheellisesti, että hänelle on aiheutunut vahinkoa epäyhdenvertaisesta kohtelusta ja syrjinnästä verrattuna hänen eurooppalaisiin kollegoihinsa, joiden työskentelyyn sovelletaan toimihenkilön palvelussuhteen ehtoja, jotka hänen mukaansa olisi pitänyt myöntää myös hänelle EUH:n palveluksessa olevana toimihenkilönä, ja että ECMM:n perustamisesta tehdyn päätöksen mukaan henkilöstöä ei ollut tarkoitus ottaa palvelukseen muuten kuin ”eurooppalaisina työntekijöinä”.

232 Kuten edellä 224–320 kohdasta ilmenee, lainsäätäjä ei ole tehnyt oikeudellista virhettä, kun se on Eulex Kosovo -operaatiota koskevien säännösten yhteydessä määrännyt oikeudellisesta perustasta, jonka nojalla operaation johtaja ja sen jälkeen operaatio voivat ottaa palvelukseensa sopimussuhteista kansainvälistä siviilihenkilöstöä. Toisaalta väitteestä, jonka mukaan ECMM:n perustamista koskevasta päätöksestä ilmenee, että henkilöstöä ei ole tarkoitus ottaa palvelukseen muuten kuin ”eurooppalaisina työntekijöinä”, on todettava yhtäältä, ettei kantaja ole esittänyt kyseistä päätöstä eikä mitään tietoja tämän väitteen tueksi. Joka tapauksessa on todettava, että Belgradissa 13.7.1991 allekirjoitettuun yhteisymmärryspöytäkirjaan, jolla perustettiin ECMM, jonka nimeksi tuli myöhemmin EUMM, ei sisälly määräystä, jonka avulla voitaisiin osoittaa, että sopimussuhteessa oleva henkilöstö oli sittemmin Eulex Kosovo -operaation palveluksessa lainvastaisesti.

233 Kolmanneksi kantaja viittaa turhaan yhtäältä tribunal du travail francophone de Bruxellesin (Belgia) 30.6.2014 antamaan tuomioon RG nro 12/3600/A ja toisaalta 5.10.2004 annettuun tuomioon Sanders ym. v. komissio (T-45/01, EU:T:2004:289) väittäen, että ne paljastavat ”muista kuin eurooppalaisista” sopimuksista johtuvan syrjinnän ongelman ja että ne ovat lisäksi esimerkki unionin toimielimille tämän vuoksi aiheutuvista taloudellisista seurauksista.

234 Ensinnäkään kantaja ei esitä syitä, joiden vuoksi nämä kaksi päätöstä voisivat käsiteltävässä asiassa olla toisessa vaatimuskohdassa esitetyn korvausvaatimuksen perustana.

235 Toiseksi Tribunal du travail francophone de Bruxellesin 30.6.2014 asiassa RG nro 12/3600/A antamasta tuomiosta on todettava, että kyseisessä tuomiossa kyseessä ollut oikeusriita koski tosiseikkoja, joilla ei ollut ilmeistä yhteyttä käsiteltävän asian tosiseikkoihin. Kyseinen riita-asia koski nimittäin ensisijaisesti vahingonkorvausvaatimusta Eulex Kosovo -operaatiossa työskentelevän kansainvälisen siviilihenkilöstön jäsenen määräaikaisen sopimuksen päättämiseksi sen johdosta, että hänet oli irtisanottu vakavien virheiden vuoksi. Tässä tuomiossa tribunal du travail francophone de Bruxelles katsoi, että kyseinen työsopimus oli päättynyt ennen ajankohtaa, jota voidaan pitää sen tavanomaisena päättymispäivänä, mikäli kyseessä ei ole vakava syy, työkyvyttömyys tai ylivoimainen este, mikä oli vastoin sovellettavia Ranskan työoikeuden säännöksiä, ja että tämän vuoksi kantajalle oli maksettava vahingonkorvausta. Koska kantaja ei ole täsmentänyt, mitä johtopäätöksiä tästä päätöksestä olisi tehtävä, unionin yleinen tuomioistuin ei näin ollen kykene yksilöimään niitä.

236 Myöskään 5.10.2004 annettua tuomiota Sanders ym. v. komissio (T-45/01, EU:T:2004:289), johon kantaja myös vetoaa, ei voida soveltaa analogisesti nyt käsiteltävään asiaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi nimittäin kyseisen tuomion 142 kohdassa, että kun komissio ei JET:n (Joint European Torus -yhteisyritys) perussäännön vastaisesti ollut ehdottanut kantajille – jotka työskentelivät sen palveluksessa – väliaikaisten toimihenkilöiden sopimuksia, se oli hallinnollista toimivaltaansa käyttäessään jättänyt ottamatta huomioon kantajille kyseisen perussäännön nojalla kuuluvan oikeuden. Käsiteltävässä asiassa kantaja ei kuitenkaan ole osoittanut, että hänellä oli unionin oikeuden säännösten nojalla oikeus työskennellä edellä 1–3 kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä palvelussuhteen ehtojen (tai vastaavien henkilöstösääntöjen) sääntöjen mukaisesti.

237 Kun otetaan huomioon kaikki edellä 224–236 kohdassa esitetyt seikat, on todettava, että kantaja ei ole esittänyt näyttöä minkään sellaisen oikeussäännön riittävän ilmeisestä rikkomisesta, jonka tarkoituksena on antaa hänelle oikeuksia.

238 Koska yksi sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen kumulatiivisista edellytyksistä ei täyty, toiseen vaatimuskohtaan sisältyvä vahingonkorvausvaatimus on hylättävä perusteettomana ilman, että on tarpeen lausua tämän vaatimuksen tutkimatta jättämistä koskevista perusteista, jotka on mainittu edellä 74 ja 218 kohdassa ja joihin vastaajat ovat vedonneet edellä 216 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti.

3. Sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen perustuvaa vahingonkorvausta koskeva toissijainen vaatimus (kolmas vaatimuskohta)

239 Toissijaisesti siinä tapauksessa, että unionin yleinen tuomioistuin hylkää kahdessa ensimmäisessä vaatimuskohdassaan ensisijaisesti esitetyt vaatimukset, kantaja esittää vahingonkorvausvaatimuksen, joka perustuu sopimussuhteen ulkopuoliseen unionin toimielinten vastuuseen. Kantaja katsoo, että vastaajat ovat sopimussuhteessa, johon ne ovat kantajan pakottaneet, loukanneet oikeusvarmuuden, saavutettujen oikeuksien kunnioittamisen ja luottamuksensuojan periaatteita, oikeutta hyvään hallintoon, hallinnon avoimuuden periaatetta, huolenpitovelvoitetta, yksityisten oikeussubjektien suojaamisen periaatetta ja eurooppalaisen hyvän hallintotavan säännöstöä. Se väittää kuitenkin, että jos kaksi ensimmäistä vaatimuskohtaa, jotka on esitetty ensisijaisesti, olisi jätettävä tutkimatta tai hylättävä perusteettomina, tämä osoittaisi, että vastaajat ovat loukanneet näitä periaatteita, oikeuksia ja velvollisuuksiaan sekä käytännesääntöjä. Tässä tapauksessa kantajalla ei nimittäin olisi mahdollisuutta ”määrittää, minkä lainsäädännön alaisia nämä sopimukset olivat ja missä määräajassa ja miltä osin näihin oikeuksiin tai niiden loukkaamiseen oli mahdollista vedota”. Hän väittää, että jos unionin yleinen tuomioistuin jättää kaksi ensimmäistä vaatimuskohtaa, jotka on esitetty ensisijaisesti, tutkimatta tai hylkää ne perusteettomina, tästä aiheutuisi hänelle vahinkoa, jonka määräksi hän arvioi 150 000 euroa.

240 Kantaja väittää vastaajien oikeudenkäyntiväitteistä esittämissään huomautuksissa, että kannekirjelmästä ilmenee selvästi, että hän vetoaa toissijaisesti perusoikeuksien loukkaamisen vuoksi sopimussuhteen ulkopuolisen toimielinten vastuun syntymiseen. Hän katsoo, ettei hän kykene selittämään yksityiskohtaisemmin, mitä hänen oikeuksiaan on loukattu, koska tämä loukkaaminen voidaan näyttää toteen vain siinä tapauksessa, että unionin yleinen tuomioistuin hylkää hänen kahdessa ensimmäisessä vaatimuskohdassa ensisijaisesti esittämänsä vaatimukset. Nämä käsiteltävän asian erityiset olosuhteet ja siihen sovellettava oikeudellinen kehys on otettava huomioon arvioitaessa työjärjestyksen 76 artiklan määräysten noudattamista. Samoista syistä kuin toisen vaatimuskohdan osalta kantaja katsoo, että Euroopan unionin tuomioistuin on toimivaltainen lausumaan kolmannesta vaatimuskohdasta. Kun otetaan huomioon luotujen oikeudellisten puitteiden selkeyden, johdonmukaisuuden ja ennakoitavuuden puute, komissio ei voi moittia kantajaa siitä, ettei tämä ole määritellyt sitä osaa kunkin toimielimen vastuusta, jota kolmas vaatimuskohta koskee.

241 Siinä tapauksessa, että kolmas vaatimuskohta otetaan tutkittavaksi, mitä neuvosto, komissio ja EUH vastustavat sen vuoksi, että kantajan perustelut ovat väitetysti epäselviä, ne vaativat sen hylkäämistä perusteettomana.

242 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että on tutkittava, voidaanko kolmannessa vaatimuskohdassa esitetty sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen perustuvaa vahingonkorvausta koskeva vaatimus ottaa tutkittavaksi.

243 Tältä osin on muistutettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen kohdan, luettuna yhdessä tämän perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan sekä työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdan kanssa, mukaan kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. Tämän maininnan on oltava riittävän selvä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistautua esittämään puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa antaa asiassa ratkaisun ilman täydentäviä tietoja. Oikeusvarmuuden ja hyvän lainkäytön takaamiseksi kanneperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kantaja perustaa kanneperusteensa, käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin itse kannekirjelmästä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi. Näiden vaatimusten täyttämiseksi kannekirjelmässä, jolla vaaditaan korvausta vahingoista, jotka unionin toimielimen väitetään aiheuttaneen, on erityisesti mainittava seikat, joiden avulla voidaan yksilöidä se menettely, josta kantaja toimielintä moittii, ne syyt, joiden perusteella kantaja katsoo, että kyseisen menettelyn ja kantajan väittämän vahingon välillä on syy-yhteys, sekä kyseisen vahingon luonne ja laajuus (ks. tuomio 2.3.2010, Arcelor v. parlamentti ja neuvosto, T-16/04, EU:T:2010:54, 132 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja määräys 5.10.2015, Grigoriadis ym. v. parlamentti ym., T-413/14, ei julkaistu, EU:T:2015:786, 30 kohta).

244 On todettava, että kannekirjelmästä tai kantajan myöhemmistä kirjelmistä ei kokonaisuutena tarkastellenkaan käy riittävän selvästi ja täsmällisesti ilmi, että vastaajien tekemiksi väitettyjen oikeudenloukkausten ja vahingon, johon kantaja vetoaa kolmannessa vaatimuskohdassa, välillä olisi olemassa riittävän suora syy-yhteys.

245 Kantaja vetoaa nimittäin lähinnä vahinkoon, joka johtuu siitä, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi hänen kaksi ensimmäistä ensisijaista vaatimustaan. Vaatimuksensa, joka koskee vastaajien sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymistä SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan nojalla, osalta se nojautuu tähän vahinkoon.

246 Vaikka kantaja perustaa vahingonkorvausvaatimuksensa unionin yleisen tuomioistuimen toimintaan väitetyn vahingon luonnehtimiseksi, hän väittää, että vastaajien sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu syntyy pääasiallisesti niiden väitettyjen lainvastaisten menettelytapojen vuoksi, joihin hän on vedonnut kahdessa ensimmäisessä vaatimuskohdassa ja jotka ovat aiheuttaneet hänelle sopimukseen liittyviä tai sopimussuhteen ulkopuolisia vahinkoja. Tässä tilanteessa unionin yleinen tuomioistuin ei voi ymmärtää, miten sen ratkaisu ensisijaisesti esitettyjen kahden ensimmäisen vaatimuskohdan tutkimatta jättämisestä perusteettomina olisi voinut aiheuttaa kantajalle vahinkoa, joka olisi luettava vastaajien syyksi.

247 Tästä seuraa, että kolmas vaatimuskohta, joka on esitetty toissijaisesti, ei täytä työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdassa asetettuja vaatimuksia ja se on näin ollen jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat siksi, että kolmas vaatimuskohta ei ole selkeä (ks. edellä 73 ja 241 kohta).

248 Kun otetaan huomioon edellä 216, 238 ja 247 kohdassa esitetyt seikat, ensimmäinen ja toinen vaatimuskohta on hylättävä perusteettomina ja kolmas on jätettävä tutkimatta, minkä vuoksi kanne on hylättävä kokonaisuudessaan ilman, että on tarpeen lausua muista vastaajien esittämistä oikeudenkäyntiväitteistä edellä 216 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti.

V Oikeudenkäyntikulut

249 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 219 artiklan mukaan ratkaisuissa, jotka unionin yleinen tuomioistuin tekee sille ratkaisun kumoamisen jälkeen palautetussa asiassa, unionin yleinen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista, jotka ovat aiheutuneet yhtäältä asian käsittelystä unionin yleisessä tuomioistuimessa ja toisaalta muutoksenhakuasian käsittelystä unionin tuomioistuimessa.

250 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

251 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kumpikin asianosainen vastaa omista kuluistaan.

252 Muutoksenhaussa antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin on määrännyt, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin. Unionin yleisen tuomioistuimen asiana on siis tässä tuomiossa päättää työjärjestyksen 219 artiklan mukaisesti oikeudenkäyntikuluista, jotka ovat aiheutuneet yhtäältä unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyistä menettelyistä ja toisaalta muutoksenhakumenettelystä unionin tuomioistuimessa.

253 Koska vastaajat ovat hävinneet asian unionin tuomioistuimessa asiassa C-43/17 P käydyssä muutoksenhakumenettelyssä, ne on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan kantajalle asiassa T-602/15 ja unionin yleisessä tuomioistuimessa ennen valitusta käydystä menettelystä asiassa T-602/15 aiheutuneet oikeudenkäyntikulut niiden oikeudenkäyntiväitteiden perusteella, jotka ne ovat esittäneet tässä viimeksi mainitussa menettelyssä erillisillä asiakirjoilla.

254 Koska kantaja on hävinnyt asian unionin yleisessä tuomioistuimessa palauttamista koskevassa menettelyssä asiassa T-602/15 RENV, hänet on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan, mukaan lukien kannekirjelmän jättämiseen liittyvät kulut ja tähän menettelyyn liittyvät vastaajien oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Euroopan unionin neuvosto, Euroopan komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) ja Eulex Kosovo vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne velvoitetaan korvaamaan kantajalle muutoksenhakuasian käsittelystä unionin tuomioistuimessa asiassa C-43/17 P ja alkuperäisen oikeudenkäynnin yhteydessä unionin yleisessä tuomioistuimessa asiassa T-602/15 aiheutuneet oikeudenkäyntikulut niiden oikeudenkäyntiväitteiden perusteella, jotka ne ovat esittäneet tässä viimeksi mainitussa menettelyssä erillisillä asiakirjoilla.**

3) **Liam Jenkinson on velvoitettava korvaamaan unionin yleisessä tuomioistuimessa palauttamista koskevassa menettelyssä asiassa T-602/15 RENV aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien kannekirjelmän jättämiseen liittyvät kulut ja tähän menettelyyn liittyvät vastaajien oikeudenkäyntikulut.**

Van der Woude Tomljenović Schalin

Škvařilová-Pelzl Nõmm

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä marraskuuta 2021.

Allekirjoitukset

Sisällys

I Asian tausta . . . 2

II Asian käsittelyn vaiheet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa . . . 3

III Vaatimukset . . . 5

IV Oikeudellinen arviointi . . . 7

A Alustavia huomautuksia . . . 7

1. Kanteen oikeudellinen perusta ja kohde sekä kantajan kolme ensimmäistä vaatimuskohtaa . . . 8

2. Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta muutoksenhaussa annetun tuomion jälkeen 11

B Tutkittavaksi ottaminen . . . 13

C Asiakysymys . . . 14

1. Ensisijainen vaatimus, joka koskee sopimussuhteen määrittelemistä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi ja sopimukseen liittyvän vahingon korvaamista (ensimmäinen vaatimuskohta) . . . 14

a) Vaatimus, jonka mukaan perättäiset määräaikaiset sopimukset on määriteltävä uudelleen yhdeksi toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi . . . 14

1) Yhteentoista määräaikaiseen sopimukseen sovellettavan lain määrittäminen . . . 15

i) Alustavia huomautuksia . . . 16

ii) Kyseessä olevaan sopimussuhteeseen sovellettavan kansallisen oikeuden määrittämistä koskevat säännöt . . . 18

iii) Sellaisten määräysten puuttuminen 11 määräaikaisesta sopimuksesta, joilla voitaisiin suoraan ratkaista ensimmäisen vaatimuskohdan taustalla oleva riita-asia . . . 19

iv) Kantajan ja Eulex Kosovo -operaation johtajan välillä tehtyihin yhdeksään ensimmäiseen määräaikaiseen sopimukseen sovellettava kansallinen aineellinen oikeus . . . 19

v) Kantajan ja Eulex Kosovo -operaation välillä tehtyihin 10. ja 11. määräaikaiseen sopimukseen sovellettava kansallinen aineellinen oikeus . . . 22

2) Käsiteltävänä olevassa asiassa sovellettava Irlannin aineellinen työlainsäädäntö, jolla määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lauseke pannaan täytäntöön . . . 24

3) Irlannin työlainsäädännön soveltaminen vaatimukseen, jonka mukaan 11 määräaikaista sopimusta on määriteltävä uudelleen toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi 25

b) Kaikkien sopimukseen liittyvien vahinkojen korvaamista koskeva vaatimus 38

2. Ensisijaisesti esitetty sopimussuhteen ulkopuolisen vahingon korvaamista koskeva ensisijainen vaatimus (toinen vaatimuskohta) 39

3. Sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen perustuvaa vahingonkorvausta koskeva toissijainen vaatimus (kolmas vaatimuskohta) 43

V Oikeudenkäyntikulut 45